

Økonomiministeriet

7. juni 2024

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 21. juni 2024

- 1) Forslag om Moms i den digitale tidsalder (ViDA)
KOM(2022)701, KOM(2022)703, KOM(2022)704 2
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Skatteministeriet
- 2) Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2024)222 Final 21
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 3) Det europæiske semester 2024 – udkast til landespecifikke anbefalinger mv.
KOM-dokument foreligger ikke 32
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 4) Økonomiske konsekvenser af Ruslands krig i Ukraine
KOM-dokument foreligger ikke 39
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet

Dagsordenspunkt 1: Forslag om Moms i den digitale tidsalder (ViDA)

KOM(2022)701, KOM(2022)704, KOM(2022)703

1. Resume

Formandskabet ventes at søge politisk enighed om kompromisteksten for hele eller dele af ViDA-lovpakken på ECOFIN den 21. juni 2024, efter det ikke lykkedes at opnå enighed på ECOFIN den 14. maj 2024. Lovpakken består overordnet af tre dele: (A) Indførelse af digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering, (B) Ændrede regler for platformsøkonomien og (C) Én momsregistrering i EU. Formålet med lovpakken er at modernisere og digitalisere momssystemet samt at håndtere momsudfordringer i forbindelse med platformsøkonomien. De foreslåede tiltag skal ved brug af den nyeste teknologi dels opdatere det nuværende momssystem til den digitale tidsalder, dels reducere de administrative byrder og omkostninger for virksomhederne samt dels bekæmpe momssvig (dvs. bekæmpe, at virksomheder forsætligt undlader at indberette korrekte oplysninger vedr. moms til skattemyndighederne og dermed øge myndighedernes kontrol med, at den rette moms indbetales).

Drøftelsen på ECOFIN forventes at dreje sig om forslaget vedr. platformsøkonomien (B). Det er muligt, at formandskabet på ECOFIN vil lægge op til et kompromis, hvor reglerne for platformsøkonomien enten udgår eller gøres frivillige for EU-landene at anvende gennem en "opt-out"-model, hvor EU-landene kan vælge dem fra.

Regeringen mener, at EU-landene bør have mulighed for at tilpasse reglerne til de nationale forhold for ferieudlejning og konkurrencesituationen på området. Regeringen finder det derfor positivt, at der i det seneste kompromisforslag fastholdes fleksibilitet ift. at sætte kriterier for, hvilke typer af korttidsudlejning der pålægges moms, så sommerhusudlejning fortsat kan momsfrtages. Regeringen er dog samtidig skeptisk over for den del af kompromisteksten vedrørende platformsøkonomien, som holder fast i en model, hvor platformene bliver momsansvarlige for korttidsudlejning og levering af personbefordring, hvis disse nationalt er momsbelagte. Den seneste kompromistekst giver dog EU-landene mulighed for at beslutte, at hvis de underliggende udbydere af ydelserne har en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse (i Danmark 50.000 kr.), så skal platformene ikke anses for momsansvarlige. Regeringen kan på den baggrund støtte et muligt kompromis, hvor disse regler udgår eller gøres frivillige, ligesom regeringen kan støtte et kompromis på linje med det, ECOFIN drøftede

Økonomiministeriet

14. maj 2024, idet alle disse løsninger vurderes at ligge inden for rammerne af mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 1. december 2023.

For en mere detaljeret gennemgang af Kommissionens forslag henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2023.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 8. december 2022 en lovpakke med forslag til ændringer af det fælles moms-system i EU for at tilpasse momsreglerne til stigende grad af digitalisering. Med afsæt i den hastige teknologiske og digitale udvikling samt behovet for at tilpasse moms-systemet denne udvikling, foreslår Kommissionen at indføre digitale rapporteringskrav om elektronisk fakturering (e-fakturering), nye regler for platformsøkonomien, og at virksomheder som hovedregel skal kunne nøjes med at have én momsregistrering i EU via bl.a. en udvidelse af Moms-One-Stop-Shoppen (OSS).

E-fakturering er en automatiseret måde at sende og behandle fakturaer mellem leverandør og kunde i et struktureret elektronisk format og dækker således ikke over eksempelvis pdf-filer sendt via en mail. Ved offentlige indkøb (B2G) er det i Danmark påkrævet, at køber og sælger anvender e-fakturering, mens det ikke er påkrævet ved handel mellem virksomheder (B2B). På området for indberetning og rapportering af moms er flere EU-lande enten i færd med eller har iværksat nationale løsninger, herunder indførelse af obligatorisk B2B og B2G e-fakturering. De nationale løsninger er meget forskellige EU-landene i mellem, herunder i form af forskellige formater og indberetningskrav, hvilket øger de administrative byrder for de virksomheder, der handler i og med flere EU-lande.

Der er i de seneste år sket en udvikling i brugen af platformsøkonomier. En platform er kendetegnet ved at formidle ydelser mellem en køber og sælger, der typisk er internetbaseret, fx GoMore, sommerhusudlejningsportaler og Airbnb. Kommissionen anfører, at udviklingen har skabt konkurrencemæssige udfordringer i forholdet mellem traditionelle udbydere (fx hoteller) og udbydere af fx ferielejligheder via platforme (fx udlejere på Airbnb). Dette ses særligt i større europæiske byer, hvor momspligtig hoteludlejning konkurrerer med et stort udbud af privatpersoners momsfri udlejninger af fx lejligheder via platforme. Kommissionen ønsker derfor at skabe lige konkurrencevilkår mellem traditionelle udbydere og udbydere, der benytter platforme, herunder sikre at al korttidsudlejning bliver momspligtig samt øge platformenes rolle i opkrævning og indbetaling af momsen.

One-Stop-Shop systemet (OSS) blev den 1. juli 2021 udvidet fra kun at omfatte visse ydelser til at omfatte alle ydelser og fjernsalg af varer. Hermed er det muligt for virksomheder at angive og betale moms for salg af varer og levering af ydelser til forbrugere i andre EU-lande gennem systemet, *jf. figur 1*. Herudover blev der indført en Import-One-Stop-Shop (IOSS) for salg af varer

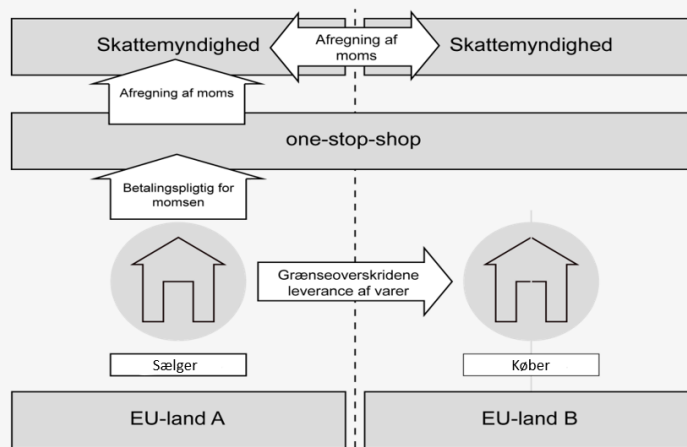

fra virksomheder i lande uden for EU til forbrugere i EU. Hensigten med at indføre OSS og IOSS var at gøre det nemmere for virksomheder, i og uden for EU, at sælge til private forbrugere (B2C) i EU, således at momsen i forbrugslandene opkræves direkte ved salget og betales gennem OSS/IOSS uden krav om momsregistreringer i forbrugslande eller betaling af importmoms. En given virksomhed undgår således generelt at skulle lade sig momsregistrere i samtlige af de EU-lande, hvortil dennes varer eller ydelser sælges.

Med indførelsen af OSS skal nogle virksomheder dog i visse tilfælde fortsat momsregistreres i mere end ét EU-land. Det gælder eksempelvis ved overførsel af egne varer til eget lager i et andet EU-land og ved bestemte handler, herunder installation og montering, der fx finder sted i forbindelse med salg af specialvarer som swimmingpool, eller et køkken, samt visse e-handelstransaktioner, hvor leverandører sælger en vare, som befinder sig i et andet EU-land på salgstidspunktet mv.

Figur 1

Afregning af virksomheders salg af varer og levering af ydelser via One-Stop-Shop systemet (OSS)

Kilde: Egen tilvirkning

Platforme har momspligt, når de videreformidler salg til private købere i EU fra en underliggende sælger uden for EU (dvs. der er tale om varer fra tredjelande), uagtet af, hvor platformen er etableret. Platformene kan bruge OSS-ordningen til salg til forbrugere i EU, når disse tredjelandsvare befinder sig i EU (fx på et lager). Platforme har derimod ikke momspligt, når de videreformidler salg af varer fra en underliggende sælger i EU til forbrugere i EU (dvs. formidler EU-varer), da momspligten i så fald tilhører den underliggende sælger af varen (eller ydelsen) i EU. Hvem der i dag har momspligt afhænger således af, hvor den underliggende sælger er etableret – dvs. om der er tale om tredjelandsvare eller EU-varer.

Økonomiministeriet

Nedenstående giver en prioriteret gennemgang af Kommissionens lovpakke. For en mere detaljeret gennemgang henvises til Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2023.

Forslagene er fremsat med hjemmel i artikel 113 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der kræver høring af Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt enstemmig vedtagelse i Rådet.

3. Formål og indhold

Formålet med forslagene er at modernisere og digitalisere moms-systemet i EU. Det betyder, at momsreglerne i højere grad skal afspejle virksomhedernes måde at drive virksomhed på i dag, ligesom myndighedernes mulighed for kontrol øges, så momssvig bedre kan konstateres og begrænses.

Den samlede lovpakke moderniserer momsindberetningsforpligtelserne, indfører et generelt krav om e-fakturering ved grænseoverskridende EU-handel mellem virksomheder, ajourfører reglerne for platformsøkonomi og ændrer regler, så flere virksomheder kun får brug for én momsregistrering i EU.

Samlet set forventer Kommissionen, at indførelsen af lovpakken vil øge momsprovenuet på EU-plan, mindske forskellen mellem, hvad der burde blive opkrævet i moms efter gældende lovgivning, og hvad der faktisk opkræves ("momsgabet"), samt reducerer virksomheders administrative byrder på sigt.

Økonomiministeriet

Tabel 1 Hovedelementer i Kommissionens forslag og kompromisforslag

	Eksisterende regler	Kommissionens forslag	Kompromisforslag
Overordnet			
(A) Digitale rapporterings-krav	Anvendelse af e-fakturering forudsætter at modtageren er indforstået.	E-fakturering bliver obligatorisk ved grænseoverskridende B2B og B2G EU-handel.	E-fakturering bliver obligatorisk ved grænseoverskridende B2B og B2G EU-handel.
		Både køber og sælger skal indrapportere oplysninger vedrørende grænseoverskridende transaktioner baseret på e-fakturering.	De enkelte EU-lande kan vælge, at det alene er sælger, der skal indrapportere oplysninger vedrørende grænseoverskridende transaktioner.
	Platforme har ingen rolle i opkrævning og den underliggende ydelse indbetaling af moms på personbefordring og korttidsudlejning.	Platforme bliver momsansvarlige, hvis den underliggende ydelse (personbefordring og korttidsudlejning) er det.	Platforme bliver momsansvarlige, hvis den underliggende ydelse (personbefordring og korttidsudlejning) er det. Landene kan beslutte, at hvis udbydere af ydelserne har en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse (i Danmark 50.000 kr.), så skal platformene ikke anses for momsansvarlige.
	Udlejere af fast ejendom er momsfritaget undtagen udlejere i hotelsektoren.	Alt korttidsudlejning anses for hotellignende og derfor momspligtig.	
(B) Platforms-økonomi			EU-landene får fuld fleksibilitet til at fastsætte kriterier for, hvad der anses som hotellignende korttidsudlejning og derfor momspligtig. Det er muligt at denne del udgår eller gøres frivillig i et endeligt kompromis, således at EU-landene kan vælge ikke at anvende reglerne.
(C) Én moms-registrering	OSS muliggør at betale moms i forbrugslandet med en momsregistrering i et andet EU land, dog findes der fortsat tilfælde, hvor momsregistrering i flere EU-lande er nødvendigt.	Udvidelse af OSS, så virksomheder i følgende tilfælde kan nøjes med én momsregistrering: - Overførsel af varer til eget lager i et andet EU-land. - Installering og montering af varer. - Bepising på skibe og fly. - Handel med gas/el.	Udvidelse af OSS, så virksomheder i følgende tilfælde kan nøjes med én momsregistrering: - Overførsel af varer til eget lager i et andet EU-land. - Installering og montering af varer. - Bepising på skibe og fly. - Handel med gas/el.
		Platforme etableret i EU for momsbetaling af EU-varer.	Kommissionen skal inden for tre år undersøge behovet for at gøre platforme ansvarlige for momsbetaling af EU-varer.

A. Digitale rapporteringskrav

I Kommissionens forslag skulle e-fakturering gøres obligatorisk ved grænseoverskridende B2B og B2G EU-handel. Efter det gældende momssystemdirektiv forudsætter anvendelse af e-fakturering, at modtageren af

Økonomiministeriet

fakturaen er indforstået hermed. De enkelte EU-landene kan derfor ikke indføre obligatorisk e-fakturering efter de gældende regler.

Kommissionens forslag indebar derudover, at det nuværende system for udveksling af momsoplysninger (herefter "VAT Information Exchange System" – VIES), der bygger på nationale systemer med månedlige indberetninger af oplysninger fra sælger om det samlede salg pr. virksomhed til andre EU-lande, skulle erstattes af et nyt centralt VIES-system (en fælleseuropæisk database). Indberetning til det nye VIES-system skulle efter Kommissionens forslag ske hurtigere end tilfældet er i dag, ligesom indberetningen skulle være transaktionsbaseret og skulle ske fra både sælger og køber. Virksomhedernes rapportering skulle kanaliseres via en national database til den nye centrale EU-database ("Central VIES"), hvilket kræver, at EU-landene indfører obligatorisk e-fakturering ud fra en fælles EU-standard. Central VIES skulle udvikles og administreres af Kommissionen.

Det bemærkes, at Kommissionens oprindelige forslag alene lægger op til obligatorisk e-fakturering for de *grænseoverskridende* transaktioner. Det er op til de enkelte EU-lande, om de også vil indføre indrapporteringskrav vedrørende *nationale* momsplichtige transaktioner. Evt. nationale indrapporteringsløsninger skal leve op til EU-standarden.

Den seneste kompromistekst indeholder en mulighed for, at EU-landene nationalt kan fastsætte regler om, at det bliver obligatorisk at udstede e-fakturaer for nationale momsplichtige transaktioner, ligesom der vil kunne fastsættes regler om, at køber ikke skal acceptere modtagelse af en e-faktura.

I Kommissionens forslag var fristen for udstedelse af en faktura to dage efter den afgiftspligtige begivenhed. Oplysningerne skulle derefter indrapporteres to arbejdsdage efter udstedelse af fakturaen.

Efter den seneste kompromistekst skal der indrapporteres oplysninger for hvert enkelt transaktion i forbindelse med udstedelse af fakturaen eller på det tidspunkt, hvor fakturaen skulle have været udstedt (som udgangspunkt 10 dage efter den afgiftspligtige begivenhed).

Efter Kommissionens forslag skulle såvel sælger som køber indrapportere fakturaoplysninger vedrørende grænseoverskridende transaktioner.

Den seneste kompromistekst indeholder en mulighed for, at det nationalt kan besluttes, at køber ikke skal foretage indrapportering vedrørende grænseoverskridende transaktioner. Det kompromis, der har kunnet opnås under forhandlingerne, er begrænset ift. den harmonisering, der oprindeligt var foreslået og giver ikke de tilsigtede muligheder for at gennemføre krydsrevision i den nye centrale VIES-database og for at bekæmpe den grænseoverskridende momssvig i samme grad som efter Kommissionens oprindelige forslag. Muligheden for at gennemføre krydsrevision og have adgang til både køber og sælgers indrapportering udgør en væsentlig del af forslagetets forretningsværdi

Økonomiministeriet

ift. at bekæmpe grænseoverskridende momssvig. Kompromisforslaget indebærer dermed en begrænsning i forretningsværdien fsva. delementet om digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering.

For at øge incitamentet både for sælger og køber til at udstede korrekte e-fakturaer – også i de tilfælde, hvor sælger ikke er forpligtet til at foretage indrapporteringer – indeholder den seneste kompromistekst en bestemmelse om, at køber kun har fradrag for købsmomsen, hvis vedkommende er i besiddelse af en e-faktura for købet, der opfylder direktivets krav. Er der tale om tilfælde, hvor det er køber, der på vegne af sælger udsteder faktura (udsteder afregningsbilag), vil sælger dog skulle foretage indrapportering.

B. Ændrede momsregler for platformøkonomi

Kommissionen anfører, at øget brug af platforme har skabt konkurrencemæssige udfordringer i forholdet mellem traditionelle udbydere (fx hoteller og taxaselskaber) og udbydere via platforme (fx udlejning via Airbnb og udbud af taxakørsel via Uber). Kommissionen ønsker at skabe lige konkurrencevilkår mellem traditionelle udbydere og udbydere, der benytter platforme ved at øge platformenes rolle i opkrævning og indbetaling af moms.

Efter EU-reglerne er udlejning af fast ejendom moms fritaget undtagen udlejning i fx hotelsektoren, der er momspligtig. Af konkurrencemæssige grunde har Kommissionen foreslået, at al korttidsudlejning af indkvartering på under 30 dage, med eller uden tilknyttede serviceydelser (fx forplejning), som udgangspunkt skal anses for "hotellignende" og dermed bliver udlejningen momspligtig. For udlejning over 30 dage kan EU-landene fortsat selv fastsætte, hvad der er "hotellignende" eller ikke. I mange EU-lande, herunder Danmark, vil forslaget udvide momspligten væsentligt, idet korttidsudlejninger uden tilknyttede serviceydelser i dag ikke anses for hotellignende og derfor ikke er momspligtigt.

I den seneste kompromistekst fastholdes fuld fleksibilitet for EU-landene ift. at fastsætte nationale kriterier for, hvad der skal anses for "hotellignende" udlejning, hvilket vil betyde, at den danske moms fritagelse for bl.a. sommerhusudlejning vil kunne opretholdes, *jf. tabel 2*. For så vidt angår personbefordring, er hovedreglen, at ydelserne pålægges moms, men centrale dele af persontransporten (fx international flytransport) er moms fritaget, og enkelte lande har en særbestemmelse om moms fritagelse af indenlandsk personbefordring. Disse regler foreslås ikke ændret og Danmark kan derfor opretholde den gældende moms fritagelse for indenlandsk personbefordring, som dog ikke gælder turistikørsel med bus.

Tabel 2. Pålægning af momspligt for korttidsudlejning i henhold til gældende regler og kompromisteksten

National bestemmelse	Ansvarlig for momsbetaling	
	Gældende regler	ViDA ¹⁾

Økonomiministeriet

Danmark fastholder momsfrigtagelse af al korttidsudlejning	-	-
Danmark indfører moms på korttidsudlejning <u>udenfor</u> sommerhusområder	Udlejer	Platformen
Danmark indfører moms på al korttidsudlejning	Udlejer	Platformen

1) I henhold til formandskabets seneste kompromistekst for ViDA

Anm.: Det bemærkes, at det fremgår af kompromisteksten, at det nationalt kan bestemmes, at platforme ikke vil blive gjort momsansvarlig for ydelser leveret af SMV'er, hvis omsætning er under den nationale grænse for momspligt (i Danmark 50.000 kr. årligt).

Kilde: Skatteministeriet og Økonomiministeriet.

Kommissionen foreslår herudover for at skabe lige konkurrence mellem traditionelle udbydere og udbud gennem platforme, at der indføres en model, hvor det ikke er den enkelte virksomhed eller person, der anses som leverandør af ydelsen og dermed er momspligtig, men derimod de platforme, der formidler ydelsen til forbrugeren.

Konkret betyder denne model, at såfremt den underliggende sælger af ydelsen – fx ejeren af et sommerhus – ikke opgiver et momsregistreringsnummer, er det platformen, der vil være ansvarlig for en eventuel momsbetaling. I leddet mellem den underliggende sælger og platformen vil der ikke være momspligt. Kommissionens forslag om at gøre platformene momsansvarlige indeholdt momsneutralitetsproblemer, fordi momspligt ved salg og fradragsret for moms af indkøb relateret til salget ikke hænger sammen, når platformene bliver momsansvarlige. Hvis udlejning af sommerhuse fx blev momspligtig, ville en udlejningsplatform opkræve moms, men ikke have mulighed for at fratække moms af omkostninger forbundet med udlejningen (købsmoms). Hvis udlejeren selv er momsregistreret, vil vedkommende efter forslaget kunne oplyse platformen om, at vedkommende som udlejer selv vil stå for alle momsforpligtelser, og dermed vil platformen ikke blive momsansvarlig. Udlejer vil dermed både betale salgsmoms og have fradragsret for købsmoms.

I tilfælde af at den underliggende udbyder af ydelserne har en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse som SMV-virksomhed (fx i DK med årlig omsætning under 50.000 kr.), vil Kommissionens forslag betyde, at platformen altid vil blive momsansvarlig, hvorved leveringen uanset SMV-reglen vil blive momset, men ingen vil have fradragsret for moms af indkøb.

I henhold til den seneste kompromistekst vil platformene ikke skulle opkræve moms af korttidsudlejning og personbefordringsydelser, hvis ydelserne er omfattet af en national momsfrigtagelse. Kompromisteksten foreslår desuden en undtagelse for SMV'er således, at landene kan undtage udlejere eller leverandører af personbefordring, der har omsætning for mindre end den nationale momsgrænse som SMV-virksomhed (dvs. i Danmark har en årlig

Økonomiministeriet

omsætning under 50.000 kr.). Platformen bliver således ikke momsansvarlig, når disse underleverandører bruger platformen som formidler.

Kompromisteksten fastslår også, at reglen om at gøre platforme momsansvarlige ikke vedrører anden national eller EU-lovgivning, som fx den danske sommerhuslovgivning.

Med gældende momsregler (og evt. anvendelse af undtagelsen for underliggende udbydere med en årlig omsætning under 50.000 kr., i tilfælde af beslutninger om hel eller delvis ophævelse af momsfritagelserne) forventes ingen platforme i Danmark gjort momsansvarlige.

Det foreslås endvidere i forslaget, at opkrævning af moms på formidlingsydelser i relation til korttidsudlejning skal ske i det land, hvor den udlejede ejendom er beliggende, og således der, hvor momsen af selve udlejningen skal betales. Efter gældende regler betales moms af en formidlingsydelse i det land, hvor kunden er etableret.

Det er muligt, at et nyt kompromisforslag vil lade reglerne om platformsøkonomien udgå eller gøre dem frivillige for EU-landene at anvende gennem en "opt-out"-model, hvor EU-landene kan vælge dem fra.

C. Én momsregistrering i EU

Selvom virksomheder, der sælger varer og ydelser til forbrugere i andre EU-lande, kan anvende den gældende One Stop Shop-ordning (OSS), hvor de med én momsregistrering i ordning kan angive og betale moms i forbrugslandene, er der fortsat tilfælde, hvor virksomheder skal momsregistreres i flere EU-lande. Momsregistreringer i flere EU-lande medfører administrative byrder for virksomhederne. Kommissionen foreslår derfor en række udvidelser af OSS ud fra et princip om, at flere virksomheder skal kunne nøjes med at have én momsregistrering inden for hele EU, uanset hvilke momspligtige transaktioner, der er tale om.

Det foreslås for det første, at OSS-ordningen med én momsregistrering også skal gælde virksomheder, der overfører varer til eget lager i et andet EU-land, hvor de ikke er etableret og derefter foretager salg fra lageret til forbrugere og virksomheder i dette land.

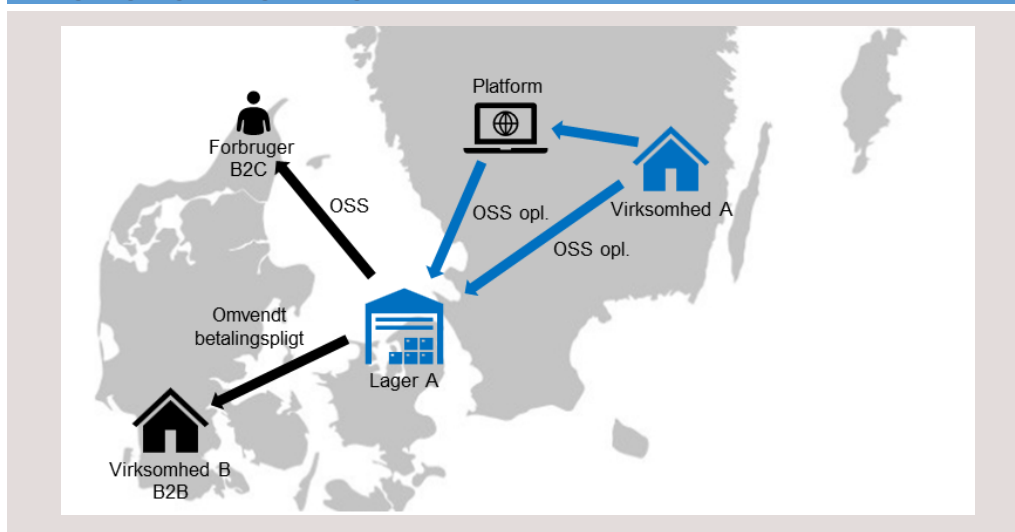
I forbindelse med overførsel af varer til eget lager i et andet EU-land foreslås det, at der laves et nyt OSS-modul, hvor virksomheder (eller platforme, hvis de står for overførslen) skal kunne registreres og afgive oplysninger om de overførte varer. Der skal ikke betales moms ved denne transaktion. Efter gældende regler skal virksomheder/platforme momsregistreres i det land, hvor lageret er beliggende, for at de kan angive og betale moms i dette land, når varerne efterfølgende sælges "nationalt" til en forbruger (B2C-salg) eller en virksomhed (B2B-salg).

Økonomiministeriet

For at denne momsregistrering kan undgås foreslås det, at virksomhederne/platformene kan bruge OSS til angivelse og betaling af momsen ved salg til forbrugere, og at de kan anvende regler om omvendt betalingspligt ved salg til virksomheder – fx en butik, *jf. figur 2*. Omvendt betalingspligt betyder, at det er køber, der skal angive og indbetale momsen via sin momsregistrering i sit eget land. Samlet set betyder forslaget, at den virksomhed, der sælger overførte varer, kun behøver at være momsregistreret i ét EU-land.

Figur 2. Eksempel på Kommissionens forslag til én momsregistrering i relation til overførsel af varer til eget lager og efterfølgende salg derfra.

Anm.: Ved Kommissionens forslag vil virksomhed A, som er etableret i Sverige og ejer et lager i Danmark, ikke skulle blive momsregistreret i Danmark ved overførelse af egne varer til lager og videresalg til virksomhed B eller forbruger i Danmark. Virksomhed A kan således nøjes med én momsregistrering i Sverige. Dette gælder også, hvis virksomhed A overfører varen til eget lager ved brug af en platform.

Kilde: Skatteministeriet

For det andet foreslår Kommissionen mindre udvidelser af anvendelsesområdet for OSS-ordningen til også at inkludere tilfælde med installation og montering af varer i et andet land, end der hvor sælgeren er registreret, bsp. på skibe/fly mv., handel med gas/el mv.

For det tredje indeholder Kommissionens forslag bl.a. også forslag om at gøre platforme etableret i EU ansvarlige for momsbetalingen af de EU-varer, som de formidler salget af til forbrugere i andre EU-lande. Hermed ville disse platforme blive momsansvarlige i stedet for sælgeren.

Den seneste kompromistekst indeholder ikke dette forslag, men i stedet en bestemmelse om, at Kommissionen inden for 3 år skal evaluere de gældende regler og undersøge behov for evt. udvidelse af reglen om at gøre platforme momsansvarlige for salg inden for EU.

For det fjerde foreslog Kommissionen i relation til import af varer fra lande uden for EU solgt via platforme til forbrugere i EU, at det blev obligatorisk at anvende

Økonomiministeriet

Import One Stop Shop-ordningen IOSS, i stedet for at platformene efter gældende regler kan undlade at bruge IOSS, hvorefter der vil blive opkrævet importmoms af forbrugerne ved varernes ankomst. Flere EU-lande var dog betænkelige ved dette forslag, idet man fandt det svært at håndhæve evt. sanktionsbestemmelser. Samtidig var der dog enighed omkring, at forbrugerne ikke længere skulle opkræves importmoms ved ankomst af varen.

For at balancere disse hensyn indeholder den seneste kompromistekst i stedet regler om, at leverandører (herunder platforme) af varer fra tredjelande til forbrugere i EU altid skal være ansvarlige for betaling af moms. Det vil dog ikke være obligatorisk at anvende IOSS, så platforme, der ikke efterlever reglerne for ordningen, kan udelukkes fra at bruge IOSS (dvs. den nuværende sanktionsmulighed bevares).

Til sidst indeholder forslaget nogle mindre tekniske forbedringer og justeringer af OSS og IOSS. Kommissionens forslag indeholdt regler vedrørende brugte varer og kunstgenstande, men disse er udgået i kompromisteksten.

Der er i forslaget forskellige frister for, hvornår elementerne skal være gennemført nationalt, hovedsageligt afhængigt af, hvorvidt og i hvilket omfang elementet kræver it-udvikling, hvor der afsættes længst implementeringstid til elementer, der indebærer omfattende it-udvikling. Det foreslås, som tidligste gennemførelsesfrist, at EU-landene nationalt kan indføre regler om obligatorisk e-fakturering i den nationale handel allerede fra forslagets vedtagelse og offentliggørelse, sådan at der ikke som i dag kræves særlig EU-tilladelse til det. Seneste gennemførelsesfrist for elementet om obligatorisk e-fakturering og indrapportering i den grænseoverskridende handel er blevet forlænget af hensyn til at sikre tilstrækkelig tid til implementering.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal høres i overensstemmelse med TEUF artikel 113. I en udtalelse af 22. november 2023 støttede Europa-Parlamentet Kommissionens forslag, idet man dog anbefalede at alle ikrafttrædelsesdatoer blev udskudt med 1 år således, at erhvervslivet får god tid til at indrette sig.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen vurderer, at EU-landene ikke selv kan opnå målene med initiativet, og at Kommissionen har ansvar for at sikre et smidigt og velfungerende marked. Ukoordinerede nationale tiltag kan potentielt være konkurrenceforvridende og besværliggøre grænseoverskridende handel internt i EU, samt medføre betydelige administrative byrder og omkostninger.

Derudover vurderer Kommissionen, at momsgabet indikerer, at nationale tiltag ikke er tilstrækkelige til at bekæmpe momssvindler, hvorfor der er behov for koordinerede EU-tiltag.

Økonomiministeriet

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering og vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt. Momssystemet bør på de væsentlige punkter være harmoniseret både af hensyn til virksomheder, der driver grænseoverskridende forretning, og af hensyn til skattemyndighedernes kontrolarbejde mv.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

A) Digitale rapporteringskrav

Ved handel mellem danske virksomheder gælder i dag, at papirfakturaer og e-fakturaer er ligestillet. Kun ved offentlige indkøb er e-fakturering påkrævet.

Der findes ingen fælles EU-regler om e-fakturering ved grænseoverskridende handel, og for at skabe nationale regler på området skal der gives tilladelse fra Rådet. Der er givet sådanne tilladelser, men de er alle tidsbegrænsede. De gældende danske indberetningskrav til systemet VIES om grænseoverskridende handel mellem virksomheder bygger på de gældende EU-regler. Det gældende system har længe været kritiseret for ikke at være hensigtsmæssigt i relation til fx kontrolformål ifm. momsafregning.

De fremsatte forslag til ændringer i momsdirektivet vil i den form, som de vedtages, skulle gennemføres ved ændringer af momsloven og/eller momsbekendtgørelsen, hvor der stilles krav om, at e-fakturering i den grænseoverskridende handel bliver obligatorisk, og regler for, hvornår og hvordan der skal foretages indberetninger af transaktionerne.

B) Platformsøkonomi

I overensstemmelse med gældende EU-regler er national personbefordring, undtagen turistikørsel med bus, momsfristaget, og korttidsudlejning af fast ejendom til indkvartering er ligeledes momsfristaget, hvis der ikke i forbindelse med udlejning medfølger ydelser svarende til de ydelser, der leveres i hotelsektoren – fx mulighed for forplejning og adgang til fællesfaciliteter. Det betyder, at udlejning af fx almindelige sommerhuse ikke anses for at være hotellignende og dermed ikke momspligtig.

I dag findes der hverken i EU-retten eller i dansk momslovgivning særlige regler om, at platforme, der formidler persontransport eller korttidsudlejning af indkvartering, anses for selv at have modtaget og leveret ydelsen. Platformene anses derfor som formidler. Ligesom der er regler for, hvad der er ”hotellignende”.

De fremsatte forslag til ændringer i momsdirektivet vil i den form, som de vedtages, skulle gennemføres ved ændringer af momsloven og/eller momsbekendtgørelsen.

C. Én momsregistrering

Alle de nuværende EU-regler om One-Stop-Shop-ordningerne, samt de særlige regler for platforme mv., der formidler salg af tredjelandsvarer til forbrugere i

Økonomiministeriet

EU, er implementeret i dansk ret. Alle de nu foreslåede regelændringer vil kræve dansk implementering.

De fremsatte forslag til ændringer i momsdirektivet vil i den form, som de vedtages, skulle gennemføres ved ændringer af momsloven og/eller momsbekendtgørelsen.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Skatteforvaltningen vurderede, at Kommissionens forslag om digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering (A) ville have en positiv effekt på momsprovenuet på grund af større regelefterlevelsen og markant bedre muligheder for effektivt at kontrollere den grænseoverskridende EU-handel. Merprovenuet kan dog ikke kvantificeres nærmere. Med den seneste kompromistekst vurderes forslaget ikke at ville medføre en så stor regelefterlevelse, som oprindeligt skønnet, ligesom forslaget heller ikke vurderes at ville bidrage til effektivisering af kontrollen af den grænseoverskridende EU-handel i så stort omfang, som Kommissionens forslag ville have gjort.

Kommissionen vurderer, at forslaget vedrørende platformsøkonomien (B) vil medføre et betydeligt merprovenu på europæisk plan. Efter kompromisteksten vil den danske momsfrigørelse af indenlandsk personbefordring og korttidsudlejning kunne bevares, og forslaget vil derfor ikke påvirke det dansk momsprovenu.

Forslaget om én momsregistrering (C) vil ikke påvirke dansk momsprovenu i nævneværdig grad.

Skatteforvaltningen har foreløbigt og med stor usikkerhed skønnet, at Kommissionens forslag vil medføre administrative konsekvenser for Skatteforvaltningen for samlet op til 365 mio. kr., som især kan henføres til udvikling af nyt it-infrastruktur som følge af forslagene vedrørende digitale rapporteringskrav baseret på e-fakturering (A) og i mindre omfang én momsregistrering (C). Hertil forventes betydelige afledte årlige udgifter, som på nuværende tidspunkt ikke kan opgøres.

Der vil være risiko for, at it-implementeringen af et eller flere af elementerne har en størrelse, der i sig selv giver anledning til betydelige risici. It-understøttelsen skal desuden prioriteres sammen med andre højt prioriterede it-udviklingsopgaver i Skatteforvaltningen. Derfor er det også positivt, at fristen for gennemførelse af reglerne om obligatorisk e-fakturering og indberetninger i den grænseoverskridende EU-handel mellem virksomheder i det seneste kompromisforslag er blevet forlænget.

Det bemærkes, at det følger af budgetvejledningen, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende bevillinger.

Økonomiministeriet

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Den foreliggende kompromistekst vedrørende platformsøkonomien (B), som giver EU-landene fuld fleksibilitet ifm. definitionen af momspligtig korttidsudlejning af indkvartering, vurderes at indebære, at forslaget ikke umiddelbart vil have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre både væsentlige administrative byrder og administrative lettelser for erhvervslivet. Det har ikke været muligt at kvantificere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet der er usikkerhed ift., hvordan de konkrete artikler i Kommissionens forslag skal udmøntes.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har vurderet, at indførslen af digitale indberetningskrav og obligatorisk e-fakturering for den grænseoverskridende handel mellem virksomheder medfører betydelige omstillingsomkostninger for danske virksomheder.

Det vurderes, at erhvervslivet kan få administrative lettelser i forbindelse med forslaget om én momsregistrering, da virksomhederne vil kunne nøjes med at være momsregistreret i deres hjemland fremfor i hvert EU-land, de har salg til.

Der vil blive foretaget en nærmere vurdering af de administrative konsekvenser i forbindelse med den danske implementering af direktivet. Kommissionen vurderer, at harmonisering af rapporteringskrav og standarder på sigt vil medføre betydelige administrative lettelser hos de virksomheder, der opererer i flere EU-lande.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos interessenter og erhvervslivet den 13. december 2022 med frist for afgivelse af høringssvar den 24. januar 2023. Høringen er foretaget på baggrund af den engelske sprogversion af forslaget. Der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Danske Advokater/Danmarks Skatteadvokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, De Samvirkende Købmænd, EjendomDanmark, Feriehusudlejernes Branche forening, Finans Danmark, FSR – danske revisorer, Horesta og ITD – Branche foreningen for den danske vejgodstransport. Høringssvarene er kort gengivet nedenfor.

A. Digitale indberetningskrav

Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Finans Danmark, FSR – danske revisorer og ITD - Branche foreningen for den danske vejgodstransport har i deres høringssvar adresseret forslaget om e-fakturering og digitale indberetninger. Generelt udtrykkes forståelse for hensigterne bag forslaget og opbakning til større ensartethed af reglerne – også hvis medlemslandene har nationale indberetningskrav. Der gives dog bl.a. udtryk for, at forslaget vil medføre ændringer hos virksomhederne med deraf følgende administrative byrder.

Økonomiministeriet

Dansk Erhverv og Finans Danmark anfører, at også forslaget om at fjerne adgangen til at udarbejde summariske fakturaer vil øge de administrative byrder og omkostninger for virksomhederne, når fakturaer fremadrettet skal udstedes enkeltvis og reelt på daglig basis.

Dansk Industri er positiv over for et samlet realtidsrapporteringssystem, men ikke den obligatoriske e-faktureringsløsning som skitseret. Det anføres, at fokus bør være på de påkrævede datapunkter, som bør være harmoniserede, og som ikke nødvendigvis bør følges op af obligatorisk e-faktureringsløsning. Mange virksomheder har i dag velfungerende elektroniske interfaces med deres samhandelspartnere, og her vil obligatorisk e-faktureringsløsning være en unødvendig byrde.

Danske Advokater anfører, at det ikke bør være de enkelte medlemslande, der udvikler nye it-systemer, men at der i stedet bør udvikles et fælles EU-system, hvilket vil gøre det lettere at udveksle oplysninger mv. medlemslandene imellem.

Det anføres samstemmende, at den foreslåede frist for virksomhederne på 2 dage fra fakturaudstedelse til indberetning af oplysninger til skattemyndighederne er alt for kort, da virksomhedernes interne kontroller sættes under et for stort tidspres, og fejl/korrektioner bliver vanskelige at håndtere samtidig med et meget broget billede ift. de forskellige medlemslandes sanktioner. Dansk Industri foreslår, at fristen kan fastsættes til fx 7 dage, og desuden bør der være en løsning i forhold til ferieperioder særligt af hensyn til SMV-segmentet.

ITD anfører, at der med digital indberetning følger et øget ansvar for staten til at understøtte virksomhedernes digitalisering. Dette gælder ikke mindst SMV'er, som langt fra er digitaliserede alle sammen. I denne sammenhæng ser ITD gerne, at transportvirksomheder også kan få støtte til fysisk IT-udstyr, IT-softwareprogrammer og til cybersikkerhedssystemer mv.

Dansk Industri efterspørger mere fokus på skattemyndighedernes forpligtelse til at gøre brug af/udnytte de nye indberettede data til kontrolformål, herunder også at de bør være forpligtede til at anvende dataene hurtigt, især henset til de korte frister virksomhederne bliver stillet over for.

ITD påpeger, at den digitale udvikling af myndighedssystemer skaber et øget behov for klarere retningslinjer for, hvad myndigheder må indsamle af data, og hvad disse data må anvendes til.

Dansk Industri anfører, at udover at sløjfe listeindberetningerne til det nuværende VIESsystem, bør det også overvejes at fjerne Intrastat-indberetningerne.

FSR og Finans Danmark ønsker information om, hvorvidt Danmark forventer at indføre krav om digitale indberetninger af nationale transaktioner af hensyn til implementering af virksomhedernes it-systemer og virksomhedernes administrative byrder.

Økonomiministeriet

B. Ændrede momsregler for platformsøkonomi

Af de høringsparter, der adresserede forslaget om platformsøkonomien udtalte HORESTA, FSR og EjendomDanmark sig overvejende positivt. HORESTA anfører, at der med de gældende regler er ulige konkurrenceforhold mellem korttidsudlejning af helårs-boliger og anden korttidsudlejning – fx hoteludlejning. HORESTA bakker derfor op om forslaget om ”deemed supplier”-modellen og er enige i, at korttidsudlejning af private boliger til helårsbeboelse skal anses for ”hotellignende” og dermed momspligtig. FSR har overordnet forståelse for hensynet til ensartethed i EU ift. håndtering og kontrol af de store platforme, men at der med fordel kan være plads og tages hensyn til mindre udlejningsportaler, der via en hjemmeside handler i eget navn og for fremmed regning via en hjemmeside. FSR og EjendomDanmark finder, at der bør være en nedre grænse for momspligt ved korttidsudlejning bl.a. af hensyn til forskellene mellem medlemslandene eller på anden måde tages hensyn til mindre udlejningsportaler, der handler i eget navn og for fremmed regning via en hjemmeside.

Andre høringsparter, herunder Advokatrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd, Dansk Industri, Feriehusudlejernes Brancheforening udtalte bekymringer vedrørende forslaget om platformsøkonomien – i særdeleshed forslaget om momspligt for udlejning af sommerhuse og platformenes rolle i forhold hertil.

Som en væsentlig og generel bekymring anføres af flere, at forslaget kan bringe den dansk sommerhusregel, som har til formål at afskære andre EU-borgere fra at erhverve sommerhuse i Danmark, i fare.

Advokatrådet, Danske Advokater og Dansk Erhverv stiller spørgsmålstejn ved, om forslaget om momspligt af lejeindtægter fra fx udlejning af et sommerhus gennem en platform eller et bureau, er den faglige eller saglige rette løsning, hvis problemet er utilfredshed med, hvordan platformsøkonomien fungerer. De er af den opfattelse, at forslaget vil gøre reglerne uigennemskuelige og dermed gå på tværs af retssikkerhedsmæssige hensyn.

Flere høringsparter, herunder Advokatrådet, Danske Advokater, Dansk Erhverv og Feriehusudlejernes Brancheforening anfører, at det vurderes at være i konflikt med momssystemet og neutralitetsprincippet, at lejeindtægter skal beskattes fra første krone uanset nationale registreringsgrænser, og at der ikke er fradragsret for købsmoms ved udlejning gennem platforme.

Særligt Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd, Dansk Industri og Feriehusudlejernes Brancheforening anfører, at momspligt på korttidsudlejning af sommerhuse vil medføre højere priser og mindre udbud med den konsekvens, at turismeindustrien i Danmark vil blive negativt berørt, da Danmark vil kunne tiltrække færre turister, hvilket igen vil gå ud over en lang række erhverv, herunder detailhandel, forlystelser mv., der er placeret i sommerhusområderne.

Økonomiministeriet

Dansk Erhverv og Feriehusudlejernes Brancheforening giver desuden udtryk for, at sommerhuse kun i ringe omfang er i konkurrence med fx hoteller, idet der er tale om to forskellige oplevelser bl.a. på grund af beliggenhed og omgivelser samt medfølgende ydelser.

Endelig mener Advokatrådet, at den danske momsfrigagelse for personbefordring kunne være i risiko for at blive undermineret.

Danske Advokater foreslår konkret, at såfremt det besluttes, at der skal betales moms af formidlingsaktiviteten ved udlejning, kan der indføres en fortjenstmargenordning på sommerhusområdet, som der findes ift. rejsebranchen.

C. Én momsregistrering

Dansk Erhverv, Dansk Industri og FSR – danske revisorer giver udtryk for en overordnet positiv holdning til forslaget.

Dansk Industri anfører, at forslaget om at udvikle momssystemet hen imod én momsregistrering i EU, er et skridt i den rigtige retning, da udenlandske registreringer giver virksomhederne en ikke uvæsentlig byrde. Dansk Industri anfører, at der stadig ved en gennemførelse af forslaget vil være tilfælde, hvor flere registreringer er nødvendige og/eller fordelagtige. Fx vil en række virksomheder have en fordel ved en eller flere lokale momsregistreringer, særligt hvis de har købsmoms i de pågældende lande som de ellers skal søge tilbage på grund af, at den gældende OSS ikke indeholder mulighed for fradrag af købsmoms. Dansk Industri efterlyser derfor en mere ambitiøs tilgang.

FSR – danske revisorer bakker op om forslaget om en obligatorisk omvendt betalingsordning for B2B-leverancer af varer og ydelser, hvor leverandøren ikke er etableret eller har et momsregistreringsnummer i det land, hvor momsen er skyldig, men kunden er momsregistreret i det pågældende land. Der bakkedes ligeledes op om at gøre IOSS obligatorisk for platforme, der formidler handel med varer fra tredjelande. Herudover anfører FSR – danske revisorer, at man på det foreliggende grundlag ikke kan vurdere, om de foreslåede regler for overførsel af egne varer de facto vil være en forenkling for handlende.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der var på ECOFIN den 14. maj enighed om kompromisteksten fra maj 2024 vedr. digitale rapporteringskrav (A) og én momsregistrering (C) men fortsat ikke enighed om reglerne for platformsøkonomien (B).

Kommissionens forslag om nye regler for platformsøkonomien blev mødt med betænkelighed fra en række EU-lande, herunder Danmark, som ønsker større fleksibilitet ift. momspligt for korttidsudlejning af indkvartering (fx sommerhusudlejning) og for personbefordring. Desuden har der været betænkeligheder ved forslaget om, at platformene bliver ansvarlige for momsbetalingen, hvilket bl.a. vurderes at være i strid med

Økonomiministeriet

neutralitetsprincippet¹ og desuden bevirker, at virksomheder med lav omsætning ikke længere vil kunne sælge moms frit i henhold til særordningen for små virksomheder. Forhandlingerne har medført væsentlige ændringer af Kommissionens forslag. De fleste EU-lande kunne på ECOFIN i maj 2024 acceptere den del af kompromisteksten, som giver EU-landene fuld fleksibilitet til at sikre national momsfrigørelse af korttidsudlejning. Der var desuden støtte til, at EU-landene får mulighed for at beslutte nationalt at undtage underliggende udbydere med en momspligtig omsætning under den nationale omsætningsgrænse (SMV'er) fra reglen om at gøre platforme momsansvarlige således, at SMV'er fortsat kan være momsfrigørelset under de nationale grænser derfor. Estland blokerede dog for enighed om pakken og foreslog, at pakken enten deles op, så reglerne om digitale rapporteringskrav og om én momsregistrering vedtages, mens platformreglerne udgår, eller at platformreglerne gøres frivillige for EU-landene at anvende.

10. Regeringens generelle holdning

Generelt støtter regeringen en modernisering og forbedring af det nuværende moms system og en fælles harmonisering af EU-momsregler, der alt andet lige fører til færre administrative byrder og en formindskelse af momsgabet og momsundgåelse/svig. Regeringen finder det vigtigt, at de valgte løsninger er effektive, mindst muligt omkostningstunge, samt at der er tilstrækkelig tid til implementering efter vedtagelse. Regeringen kan støtte kompromisforslaget vedr. digitale rapporteringskrav (A) og én momsregistrering (C), jf. samlenotat oversendt 30. april 2024.

Kompromisteksten om nye regler for platformsøkonomien indebærer, at den nuværende momsfrigørelse for både indenlandsk personbefordring og korttidsudlejning af fx sommerhuse kan bevares, hvilket er positivt.

Regeringen kan støtte en helt frivillig model for at gøre platforme momsansvarlige for korttidsudlejning og levering af personbefordring, som Estland foreslog på ECOFIN 14. maj 2024. Regeringen kan dog også støtte en obligatorisk regel om at gøre platforme momsansvarlige med mulighed for nationalt at undtage underliggende udbydere med en momspligtig omsætning under den nationale momsregistreringsgrænse (SMV'er), som der lægges op til i kompromisteksten. Regeringen kan også støtte, at denne del af forslaget helt udgår, som Estland også foreslog som mulighed.

Regeringen kan samlet set støtte et ventet kompromis på linje med det seneste kompromisforslag for hele forslagspakken, som vurderes at ligge inden for rammerne af mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 1. december 2023. Alternativt kan regeringen støtte en vedtagelse af (A) digitale rapporteringskrav

¹ Neutralitetsprincippet indebærer, at momsen ikke må hvile som en økonomisk belastning for de momspligtige virksomheder, dvs. at momspligtige virksomheder skal kunne fradrage den betalte købsmoms i den salgsmoms, som virksomhederne opkræver på vegne af skattemyndighederne.

Økonomiministeriet

og (C) én momsregistrering, hvis der ikke kan opnås enighed om (B) nye regler for platformsøkonomien eller en model, hvor (B) gøres frivillig for EU-landene.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for ECOFIN den 8. december 2023 og til orientering forud for ECOFIN 14. maj 2024 samt ECOFIN 16. juni 2023. Der henvises til samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg hhv. den 30. april 2024, den 23. november 2023 samt den 6. juni 2023 samt Skatteministeriets grund- og nærhedsnotat om sagen oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2023.

Dagsordenspunkt 2: Implementeringen af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2024) 222 Final

1. Resume

ECOFIN har godkendt rådsbeslutninger vedr. alle EU-landes genopretningsplaner og for mange lande også rådsbeslutninger om opdaterede planer. Processen med udbetalinger til landene pba. gennemførte milepæle og mål er ligeledes i gang.

ECOFIN ventes 21. juni 2024 at behandle Kommissionens forslag til revideret rådsbeslutning vedr. Irlands reviderede genopretningsplan. Irland har i deres reviderede genopretningsplan inkluderet et REPowerEU-kapitel med tiltag, der bidrager til REPowerEU-målsætningerne om uafhængighed af russiske fossile brændstoffer. Kommissionen har 21. maj 2024 fremlagt en samlet positiv vurdering af Irlands reviderede plan, herunder ift. at planen fortsat lever op til genopretningsforordningens kriterier, bl.a. vedr. prioriteringen af grønne og digitale tiltag samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer.

Regeringen støtter Rådets vedtagelse af den reviderede rådsbeslutning vedr. Irlands reviderede genopretningsplan. Det gør Regeringen på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lånoptagelse på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser).

Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021. Forordningen er efterfølgende revideret mhp. at tage højde for REPowerEU-planen, der har til formål at udfase EU's afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt, jf. nedenfor. Den reviderede forordning trådte i kraft 1. marts 2023.

For at modtage midler fra genopretningsfaciliteten har alle 27 EU-lande udarbejdet nationale genopretningsplaner ("Recovery and Resilience Plans"), hvor landene beskriver konkrete tiltag (reformer og investeringer), som den

Økonomiministeriet

finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten (direkte støtte og lån) skal finansiere.

Kommissionen skal i sin vurdering af landenes genopretningsplaner tage hensyn til en række forordningsbestemte kriterier², herunder om planen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, at skabe arbejdspladser, at fremme den økonomiske, institutionelle og sociale robusthed samt effektivt vil bidrage til grøn og digital omstilling og til at adressere landespecifikke udfordringer identificeret som led i det europæiske semester, *jf. bilag 1 og boks 1.*

Genopretningsplanernes reformer og investeringer er formuleret som konkrete milepæle og mål, der ved implementering kan medføre gradvise udbetalinger af genopretningsmidlerne pba. anmodning fra det pågældende land. Udbetalinger af midler fra genopretningsfaciliteten til landene besluttet løbende af Kommissionen på grundlag af de godkendte genopretningsplaner og i takt med, at landene opnår de aftalte milepæle og mål for reformer og investeringer, som er fastlagt ifm. godkendelsen af deres respektive genopretningsplaner.³

På baggrund af positive vurderinger fra Kommissionen har Rådet siden juli 2021 behandlet og godkendt⁴ alle EU-landenes genopretningsplaner. Processen med udbetaling af midler fra genopretningsfaciliteten har været i gang siden ultimo 2021. Mange lande har i 2023 desuden fået godkendt reviderede genopretningsplaner i Rådet, *jf. bilag 2.*

Mulig revision af genopretningsplanerne og rådsbeslutningerne

EU-landene har mulighed for at indsende en opdateret eller ny genopretningsplan til Kommissionen og anmode om et forslag fra Kommissionen til en revideret eller ny rådsbeslutning. EU-landene skal i det tilfælde redegøre for årsagerne til, at den oprindelige plan, herunder konkrete milepæle og mål, ikke er opnåelige. Kommissionen skal på baggrund heraf vurdere, om anmodningen er berettiget, herunder om ændringerne skyldes objektive forhold ("*objective circumstances*"). Det kunne fx handle om, hvorvidt omkostningskøn for en konkret investering i genopretningsplanen ikke længere er realistiske som følge af den høje inflation, og at en investering derfor ikke længere er realiserbar. Opdaterede planer kan også være et resultat af, at der er fundet mere hensigtsmæssige måder at efterleve en ambition med et tiltag, som kræver ændringer i beskrivelsen af tiltaget og dets tilhørende mål og milepæle.

² Anneks V i revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

³ Kommissionen har op til to måneder til at vurdere en betalingsanmodning. Kommissionen træffer beslutning³ om de enkelte udbetalinger efter høring af EU's økonomiske og finansielle Udvalg (EFC). Hvis et eller flere EU-lande undtagelsesvis finder, at der er alvorlige afvigelser fra en tilfredsstillende opnåelse af de relevante milepæle og mål, kan de anmode formanden for Det Europæiske Råd om at henvise sagen til det Det Europæiske Råd.

⁴ Rådsbeslutningerne godkendes med kvalificeret flertal.

Økonomiministeriet

EU-landene har også mulighed for at indsende en opdateret eller ny genopretningsplan i lyset af den endelige maksimale tildeling af finansiel støtte fra genopretningsfaciliteten til hvert EU-land, som Kommissionen offentliggjorde 30. juni 2022, og som generelt indebærer mere eller mindre støtte til de enkelte lande end oprindeligt skønnet, afhængig af landenes respektive økonomiske udviklinger.

Fordelingen af EU-genopretningsmidlerne fulgte en fordelingsnøgle, hvor 70 pct. af den direkte støtte blev tildelt EU-landene efter deres økonomiske situation før COVID-19. Fordelingen af de resterende 30 pct. var baseret på udviklingen i EU-landenes BNP i 2020 og 2021 mhp. at målrette midler til lande, der var økonomisk hårdest ramt af COVID-19-krisen. Udarbejdelsen af alle EU-landes genopretningsplaner var derfor baseret på skøn. I opgørelsen af den endelige maksimale tildeling af finansiel støtte fra genopretningsfaciliteten til hvert enkelt EU-land erstattede Kommissionen skøn fra sin efterårsprognose i 2020 med faktiske BNP-tal.

Finansiering af REPowerEU-planen via genopretningsfaciliteten

Kommissionen fremlagde 18. maj 2022 et forslag til tilpasning af genopretningsfaciliteten som led i REPowerEU-planen, der har til formål at udfase EU's afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt.⁵ Det tjekkiske EU-formandskab nåede 14. december 2022 til enighed med Europa-Parlamentet om en foreløbig aftale om finansiering af REPowerEU, der efterfølgende blev godkendt i Rådet 20. december 2022. Forslaget blev endeligt vedtaget 21. februar 2023 og den reviderede forordning vedr. genopretningsfaciliteten trådte i kraft 1. marts 2023.

Med aftalen om finansiering af REPowerEU blev afsat ny direkte støtte fra EU på 20 mia. euro finansieret inden for EU's kvotehandelssystem. I tillæg hertil blev åbnet op for, at ubrugte lånemidler under genopretningsfaciliteten kan tages i anvendelse samt at EU-landene kan overføre midler fra deres landekonvolutter under EU's Brexit-tilpasningsreserve.

For at udmønte midlerne, skal EU-landene tilføje et REPowerEU-kapitel til deres eksisterende genopretningsplaner med reformer og investeringer igangsat efter 1. februar 2022 inden for bl.a. følgende områder:

- a) Forbedre energiinfrastruktur og -faciliteter, herunder infrastruktur til håndtering af flydende gas
- b) Fremme energieffektiviteten i bygninger, dekarbonisere industrien, øge produktionen og udbredelsen af bæredygtig og vedvarende energi
- c) Bekæmpe energifattigdom
- d) Tilskynde til reduktion af energiefterspørgslen

⁵ Der henvises generelt til tidligere samlenotater og forelæggelser af forslaget i Folketingets Europaudvalg, senest 30. september 2022 forud for ECOFIN 4. oktober 2022.

Økonomiministeriet

- e) Afhjælpe flaskehalse ift. energitransmissionen og –distributionen samt bedre lagring af elektricitet og integrationen af vedvarende energikilder
- f) Styrke arbejdsstyrkens grønne færdigheder

De nye kapitler skal indsendes af de enkelte EU-lande til Kommissionen. Herefter skal Kommissionen fremsætte forslag til rådsbeslutninger om de udvidede planer med henblik på godkendelse i Rådet.

Ifølge Kommissionen har 10 lande oplyst, at de påtænker at anmode om (supplerende) *lån* fra forordningen om genopretningsfaciliteten.

Ultimo maj 2024 havde 25 lande⁶ afleveret REPowerEU-kapitler til Kommissionen, hvoraf 23 allerede er godkendt i Rådet, herunder Danmarks REPowerEU-kapitel.

Forordningsbestemte kriterier

Kommissionen vil i sin vurdering af landenes opdaterede eller nye genopretningsplaner fortsat tage hensyn til de forordningsbestemte kriterier for godkendelse af genopretningsplaner, herunder at de pågældende planer fortsat bidrager til at adressere landespecifikke anbefalinger som led i det økonomiske samarbejde i EU (*det europæiske semester*) samt grøn omstilling mv. I den reviderede forordning om genopretningsfaciliteten blev foretaget enkelte justeringer af kriterierne for at tage højde for REPowerEU, *jf. boks 1 og bilag 1*.

Boks 1

Forordningsbestemte vurderingskriterier for genopretningsplaner efter REPowerEU (tilføjelser sammenlignet med de oprindelige vurderingskriterier er markeret med understregning)

1. Bidrager til de 6 søjler: *i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge*
2. Adresserer anbefalinger i det europæiske semester
3. Skaber vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.
4. Alle initiativer efterlever "do-no-significant-harm" (tiltag til energiinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højst 30 pct. midlerne af et REPowerEU-kapitel undtages.⁷)
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.
6. Digitaliseringsiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitel i udgangspunktet undtaget)
7. Genopretningsplanen har varig virkning

⁶ Bulgarien og Luxembourg havde ultimo maj ikke afleveret et REPowerEU-kapitel til Kommissionen.

⁷ "Do-no-significant-harm"-princippet skal fortsat finde anvendelse på de reformer og investeringer, med én særlig undtagelse, når det gælder energisikkerhed i EU. I betragtning af målsætningen om at diversificere energiforsyningen væk fra russiske leverandører skal de reformer og investeringer, der er fastsat i REPowerEU-kapitlerne, og som er nødvendige for at forbedre energiinfrastrukturen og -faciliteterne for at opfylde det umiddelbare behov for gas, være berettigede til finansiel støtte fra faciliteten, selv om de ikke overholder "do-no-significant-harm"-princippet. Olieinfrastruktur og -faciliteter, der er nødvendige for at opfylde de umiddelbare forsyningsikkerhedsbehov, kan undtagelsesvist medtages i REPowerEU-kapitlet for et EU-land, der på grund af dens særlige afhængighed af råolie og dens geografiske beliggenhed har været omfattet af den ekstraordinære midlertidige undtagelse i Rådets forordning (833/2014) om restriktive foranstaltninger på baggrund af Ruslands handlinger, der destabiliserer situationen i Ukraine.

Økonomiministeriet

8.	Effektive mål og milepæle for gennemførelsen
9.	Rimelige og plausible omkostningsskøn
10.	Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer
11.	Indeholder reformer og investeringer
12.	<u>REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger</u>
13.	<u>REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til</u> <u>energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energiefterspørgslen</u>

Kilde: Revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

For hvert af de 13 kriterier gives enten vurderingen A (*høj grad af opfyldelse*), B (*middel grad af opfyldelse*) eller C (*lav grad af opfyldelse*). En *samlet positiv* vurdering af en genopretningsplan tildeles under flg. betingelser:

- kriterierne 2, 3, 4, 5, 6, 10 og 12 skal alle tildeles vurderingen A⁸, og
- for de øvrige kriterier *skal* der tildeles mindst to A'er og ingen C'er.

Såfremt Kommissionen tildeler en samlet positiv vurdering af den opdaterede eller nye genopretningsplan, vil Kommissionen fremlægge forslag til en rådsbeslutning.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 21. juni 2024 at behandle Kommissionens forslag til revideret rådsbeslutning vedr. Irlands opdaterede genopretningsplan. Det er muligt, at Kommissionen på rådsmødet også vil give en generel status på implementering af genopretningsfaciliteten.

Irland har i sin reviderede genopretningsplan tilføjet et REPowerEU-kapitel, med en ny reform og 5 nye investeringer, som bidrager til omstillingen væk fra fossile brændstoffer. Irland har anmodet om yderligere 240 mio. euro i tilskudsmidler til tiltagene under REPowerEU-kapitlerne. Kommissionen fremhæver bl.a. følgende i sin vurdering af Irlands reviderede plan:

- I den *reviderede plan* inklusiv REPowerEU-kapitlet er de estimerede totale omkostninger opgjort til 1,16 mia. euro (sammenlignet med 0,91 mia. euro i den oprindelige plan). Den samlede **finansielle assistance fra EU** udgør i alt 1,15 mia. euro og består udelukkende af tilskud.
- Irlands **REPowerEU-kapitel** indeholder blandt andet en reform til udbygningen af kapaciteten for vindenergi og investeringer i produktionen af biomethan, energibesparende renoveringer af skoler og hospitaler og udbygning af grøn togtransport.
- I den opdaterede plan er enkelte tiltag ændret pga. objektive forhold. Eksempelvis har et stærkere end ventet arbejdsmarked efter Covid-19 ledt til mindre efterspørgsel for kurser i informationsteknologi, hvorfor milepælen for antal af kursister ændres til at tage højde for dette.

⁸ Betingelserne for en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen følger generelt af forordningen om genopretningsfaciliteten, mens kravet om A til kriterie 4 og 10 følger af hhv. taksonomi-forordningen, KOM(2018)354, og finansforordningen.

Økonomiministeriet

- I den *reviderede plan* udgør de skønnede omkostninger til **klimatiltag** forbundet med genopretningsplanen 50,2 pct. af den finansielle støtte. De skønnede omkostninger til **digitale tiltag** udgør 34,2 pct. pct. af den reviderede plan ekskl. tiltag i REPowerEU-kapitlet.

Planen tildeles **en samlet positiv vurdering** fsva. vurderingskriterierne fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder bl.a. ift. de skønnede omkostninger til hhv. klimatiltag og digitale tiltag, opfyldelse af kravet om at adressere alle eller størstedelen af landets anbefalinger i det europæiske semester, opfyldelse af "do no significant harm"-princippet samt krav om kontrol- og revisionsmekanismer, jf. tabel 1.

Tabel 1

Kommissionens vurdering af Irlands reviderede genopretningsplaner

	Vurdering
1. Bidrager til de 6 søjler: i) grøn omstilling, ii) digital omstilling, iii) bæredygtig og inklusiv vækst, iv) samhørighed, v) Sundhedsmæssig robusthed, vi) børn og unge	A
2. Adressere anbefalinger i det europæiske semester	A
3. Skabe vækst, arbejdspladser, social robusthed mv.	A
4. Alle initiativer efterlever "do no significant harm" (tiltag til energiinfrastrukturforbedringer, der understøtter aktuelle behov vedr. energiforsyningsikkerheden relateret til gas og olie kan under særlige tilfælde undtages. Negative klima- og miljømæssige konsekvenser af sådanne tiltag begrænses og skal være afstemt med 2050-klimamål. Hertil kan højst 30 pct. af et REPowerEU-kapitel undtages.)	A
5. Klimatiltag udgør mindst 37 pct.	A
6. Digitaliserings tiltag udgør mindst 20 pct. (REPowerEU-kapitlet er i udgangspunktet undtaget)	A
7. Genopretningsplanen har varig virkning	A
8. Effektive mål og milepæle for gennemførelsen	A
9. Rimelige og plausible omkostningsskøn	B
10. Tilstrækkelige kontrol- og revisionsmekanismer	A
11. Indeholder reformer og investeringer	A
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger	A
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden	A
Samlet positiv vurdering af genopretningsplan	Ja

Kilde: Kommissionens forslag til rådsimplementerende beslutning vedr. Irlands genopretningsplan.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten samt Rådets godkendelse af Kommissionens evt. forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner, herunder med REPowerEU-kapitler. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet, og at genopretningsplanerne bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådets godkendelse af Kommissionens forslag til rådsbeslutninger for de enkelte landes genopretningsplaner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser. Opdateringen af Irlands genopretningsplan har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet og REPowerEU.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang planerne opnår formålet med genopretningsfaciliteten, og REPowerEU-tiltag i landene bidrager til hurtigere og effektiv udfasning af russisk fossil energi i EU. Midler til Danmark som led i udmøntningen af genopretningsfaciliteten kan understøtte vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten forventes at have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det også potentielt kan styrke erhvervslivets rammevilkår. Det nærmere omfang vil afhænge af den konkrete implementering. Der vurderes at være et stort potentiale for danske eksportvirksomheder i forbindelse med udmøntning af midler fra genopretningsfaciliteten i andre EU-lande.

8. Høring

Forslaget har ikke været i ekstern høring

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at støtte de reviderede rådsbeslutninger vedr. opdaterede genopretningsplaner inklusiv eventuelle REPowerEU-kapitler på baggrund af Kommissionens forslag, der ventes godkendt med et kvalificeret flertal ifm. ECOFIN 21. juni 2024.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger stor vægt på, at der sikres effektiv implementering af genopretningsfaciliteten, der leverer på aftalen af 21. juli 2020 i Det Europæiske Råd om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrument (Next Generation EU) samt forordningen om genopretningsfaciliteten, og således bidrager til en grøn genopretning.

Regeringen støtter overordnet ambitionen i REPowerEU om en hurtig udfasning af russisk fossil energi. Regeringen forholder sig til beslutninger om tilføjelse af REPowerEU-kapitler til EU-landenes genopretningsplaner i takt med, at der foreligger konkrete forslag.

Regeringen kan støtte Rådets vedtagelse af de reviderede rådsbeslutninger vedr. de enkelte EU-landes opdaterede genopretningsplaner inklusiv eventuelle REPowerEU-kapitler på baggrund af Kommissionens forslag og på basis af en række principper i overensstemmelse med forordningen om genopretningsfaciliteten, herunder at Kommissionen har tildelt en samlet positiv vurdering af genopretningsplanen, som fastlagt i mandatet givet af Folketingets Europaudvalg 12. maj 2023 forud for ECOFIN 16. maj 2023. Det gælder den reviderede rådsbeslutning for Irland.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincippet og lægger stor vægt på, at Kommissionen anvender alle tilgængelige instrumenter til at sikre overholdelse heraf.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af genopretningsfaciliteten, herunder rådsbeslutninger vedr. EU-landenes genopretningsplaner, blev i 2021 forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 13. juli, samt til orientering 22. juli (skriftlig), 3. september, 1. oktober, 15. oktober, 4. november og 2. december forud for ECOFIN hhv. 26. juli, 6. september, 5. oktober, 28. oktober, 9. november og 7. december 2021. I 2022 er sagen blevet forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 18. januar 2022, ECOFIN 2. maj 2022 (skriftlig), ECOFIN 17. juni 2022, ECOFIN 8. juli 2022, ECOFIN 4. oktober 2022, ECOFIN 8. november 2022 og ECOFIN 6. december 2022. I 2023 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til revideret forhandlingsoplæg 12. maj forud for ECOFIN 16. maj samt til orientering forud for ECOFIN 17. januar, 14. februar, 14. marts, 16. juni, 14. juli, 17. oktober, 8. november og 8. december 2023. I 2024 er sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 12. marts, 12. april og 14. maj

Økonomiministeriet

2024. Samlenotat om implementering af genopretningsfaciliteten blev desuden oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 15. marts 2022 og ECOFIN 5. april 2022 (sagen blev dog efterfølgende taget af dagsordenen for begge ECOFIN).

Samlenotat om forordningen om genopretningsfaciliteten tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhandlingsoplæg 16. juni 2020, og forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. februar, 16. marts, 16. april og 18. juni 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 25. juni 2020.

Sagen om REPowerEU-finansieringsforslaget blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg 8. juli forud for ECOFIN 12. juli 2022, samt til orientering 30. september forud for ECOFIN 4. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten blev oversendt til Europaudvalget 22. juni 2022.

Bilag 1: Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

Bilagboks 1

Vurderingskriterier for genopretningsplaner fastsat i forordningen for EU's genopretningsfacilitet

1. Genopretningsplanen indebærer en fyldestgørende og tilstrækkelig afbalanceret reaktion på den økonomiske og sociale situation og bidrager derved på behørig vis til de seks søjler 1) grøn omstilling, 2) digital omstilling, 3) smart, bæredygtig og inklusiv vækst, herunder økonomisk samhørighed, arbejdspladser, produktivitet, konkurrenceevne, forskning, udvikling og innovation og et velfungerende indre marked med stærke SMV'er, 4) social og territorial samhørighed, 5) Sundhedsmæssig og økonomisk, social og institutionel robusthed, herunder med henblik på øget krisereaktionskapacitet og kriseberedskab, og 6) politikker for den næste generation, børn og unge, herunder uddannelse og færdigheder, idet der tages højde for de berørte EU-landes specifikke udfordringer og det økonomiske tilskud fra genopretningsfaciliteten til det pågældende EU-land.
2. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
3. Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske, institutionelle og sociale robusthed, bidrage til implementeringen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder gennem fremme af politikker for børn og unge, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og dermed fremme økonomisk, social og territorial samhørighed samt konvergens.
4. Reforme og investeringer inkluderet i genopretningsplanerne må ikke gøre betydelig skade mod EU's miljø og klimamål ("do no significant harm"-princip). I REPowerEU-kapitlet må der gøres midlertidige undtagelser fra "do no significant harm"-princippet til fordel for tiltag, der sikrer EU's nuværende energisikkerhed, hvis tiltaget samtidig minimerer miljøskaden og ikke bringer EU's klimamål i fare.
5. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som udgør effektive bidrag til den grønne omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Klimatiltag skal udgøre mindst 37 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Eksempler herpå kan fx være energieffektivisering, udvikling og omlægning til vedvarende energi, bæredygtig industri, herunder landbrug og transport mv.
6. Genopretningsplanen, ekskl. et eventuelt REPowerEU-kapitel, indeholder tiltag, som effektivt bidrager til den digitale omstilling og til udfordringer forbundet hermed. Digitaliserings tiltag skal udgøre mindst 20 pct. af de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen. Det kan fx være digitale netværk og infrastruktur, cybersikkerhed eller digitalisering og udvikling af offentlig administration.
7. Genopretningsplanen kan forventes at have en varig virkning for det pågældende land.
8. De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af genopretningsplanen, herunder milepæle og mål.
9. Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er rimeligt og plausibelt, er på linje med principper om omkostningseffektivitet og står mål med den forventede nationale økonomiske og sociale effekt.
10. De ordninger, der foreslås af det pågældende EU-land ift. tilsyn og kontrol, forventes at forhindre, afsløre og udbedre korruption, svig og interessekonflikter ifm. udmøntningen af genopretningsmidlerne, herunder dobbeltfinansiering fra andre EU-programmer.
11. Genopretningsplanen indeholder tiltag til at gennemføre reformer og investeringer, der repræsenterer samhørighedsfremmende tiltag.
12. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag, der bidrager effektivt til REPowerEU-målsætninger om at bidrage effektivt til energisikkerhed, øge EU's energiforsyning, forøge brugen af vedvarende energikilder og energieffektivitet, forøge energiløslagsfaciliteter eller mindske afhængigheden af fossile brændsler før 2030.
13. REPowerEU-kapitlet indeholder tiltag med forventede grænseoverskridende effekter, der bidrager positivt til energisikkerheden i EU, mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer eller reducerer energifterspørgslen.

Kilde: Revideret forordning af 28. februar 2023 vedr. genopretningsfaciliteten: [EUR-Lex - 32023R0435 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Bilag 2: Status for EU-landenes genopretningsplaner– ultimo maj 2024

Land	Beslutningsforslag ¹	Evt. revideret beslutningsforslag ²	REPowerEU (mia. euro)		Finansiel assistance ekskl. REPowerEU (mia. euro)		Forudbetalinger (mia. euro)		Udbetalinger ⁶ (mia. euro)	
			Direkte støtte ³	Videreførte lån	Direkte støtte ⁴	Lån ⁵	Direkte støtte	Lån	Direkte støtte	Lån
BE	23. juni 2021	16. november 2023	0,5	0,21	4,5	0,05	0,9	0,04		
BG	7. april 2022	21. november 2023			5,7	0,0			1,4	
CY	8. juli 2021	16. november 2023	0,1		0,9	0,2	0,2	0,03	0,1	
DK	17. juni 2021	19. oktober 2023	0,2		1,4	0,2	0,2⁷	-	0,7	
EE	5. oktober 2021	9. marts 2023	0,09	-	0,86	0,0	0,1	-	0,4	
FI	4. oktober 2021	21. november 2023	0,12		1,82	0,0	0,3	-	0,2	
FR	23. juni 2021	26. juni 2023	2,8	-	37,5	0,0	5,7	-	17,7	
EL	17. juni 2021	21. november 2023	0,82		17,4	17,7	2,5	1,7	5,1	5,6
IE	16. juli 2021	21. maj 2024	0,24	-	0,9	0,0				
IT	22. juni 2021	26. april 2024	2,8		69,0	122,6	9,5	15,9	32,0	45,0
HR	8. juli 2021	21. november 2023	0,28	2,6	5,5	1,6	0,9	0,5	2,3	
LV	22. juni 2021	16. november 2023	0,14		1,83	0,0	0,3	-	0,2	
LT	2. juli 2021	24. oktober 2023	0,2	0,55	2,1	1,0	0,3	0,1	0,6	0,4
LU	18. juni 2021	9. december 2022			0,1	0,0	0,01	-	0,02	
MT	16. september 2021	26. juni 2023	0,07	-	0,3	0,0	0,1	-	0,1	
NL	8. september 2022	29. september 2023	0,73		4,7	0,0				
PL	1. juni 2022	21. november 2023	2,8	22,5	22,5	12,0	0,6	4,5	2,7	3,6
PT	16. juni 2021	22. september 2023	0,9		15,5	5,9	2,0	0,4	4,1	1,3
RO	27. september 2021	21. november 2023	1,44		12,1	14,9	2,1	1,9	3,6	1,7
SK	21. juni 2021	26. juni 2023	0,4	-	6,0	0,0	0,9	-	1,8	
SI	2. juli 2021	29. september 2023	0,12		1,5	1,1	0,3	-	0,3	0,3
ES	16. juni 2021	22. april 2024	5,2	1,7	77,9	81,5	10,1	0,3	28,0	
SE	29. marts 2022	19. oktober 2023	0,27		3,2	0,0				
CZ	19. juli 2021	26. september 2023	0,7		7,7	0,8	1,1	-	1,6	
DE	22. juni 2021	16. november 2023			28,0	0,0	2,3	-	4,0	
HU	30. november 2022	23. november 2023	5,8	3,9	5,8	0,02	0,1	0,8		
AT	21. juni 2021	19. oktober 2023	0,2		3,8	0,0	0,5	-	0,7	
Beløb i alt	-	-	18,1	27,6	338,5	259,9	40,7	26,2	107,6	57,9
Lande i alt	27	27	24	6	27	13	23	11	22	7

Anm.: Beløb i løbende priser. ¹Dato for Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådsgodkendt. ²Dato for Kommissionens forslag til reviderede rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Forslag, hvor dato for fremlæggelse er i kursiv, er rådsgodkendt. ³ Finansiering til REPowerEU-kapitlet i form af ny direkte støtte via EU's kvotehandelssystem, samt evt. midler fra Brexit Reserven. ⁴Den endelige tildeling fra EU's genopretningsfacilitet blev fastlagt 30. juni 2022 pba. den faktiske udvikling i EU-landenes BNP fra 2020-21. Fordelingskriterierne fremgår af forordningen om genopretningsfaciliteten samt https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe/pillars-next-generation-eu_en. EU-landene har i de fleste tilfælde ansøgt om mere finansiel assistance, end der tildeles de respektive lande i genopretningsfaciliteten, herunder fordi der på ansøgningstidpunkterne var usikkerhed om den endelige tildeling fra genopretningsfaciliteten. Differencer ift. den endelige finansielle assistance kan bl.a. håndteres via egen finansiering eller under bestemte betingelser ved justeringer af landenes genopretningsplaner.⁵ Baseret på Kommissionens forslag til rådsbeslutninger om genopretningsplaner. Lån til et land kan som udgangspunkt udgøre op til 6,8 pct. af dets BNI i 2019. I forordningen om genopretningsfaciliteten er fastsat et loft på 360 mia. euro for den samlede tildeling af lån til EU-landene. ⁶Udbetalinger på baggrund af opfyldte milepæle og mål (dvs. i tillæg til forudbetalinger). ⁷Knap 1,5 mia. kr. udbetalt 2. september 2021.

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner og udbetalinger samt Kommissionens genopretningsscoreboard: http://www.ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/.

Dagsordenspunkt 3: Det europæiske semester 2024 - udkast til landespecifikke anbefalinger mv.

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

Kommissionen ventes 19. juni 2024 at offentliggøre en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU. Pakkens overordnede indhold ventes præsenteret på ECOFIN 21. juni 2024.

Pakken ventes bl.a. at indeholde Kommissionens udkast til landespecifikke anbefalinger samt landerapporter, der giver indsigt i Kommissionens analyser liggende til grund for de landespecifikke anbefalinger. Pakken ventes også at indeholde Kommissionens konklusioner om tilstedeværelse af makroøkonomiske ubalancer i de 12 lande, der blev vurderet at have risici for makroøkonomiske ubalancer i varslingsrapporten 2024 fra november 2023 og derfor blev undersøgt nærmere i dybdegående analyser i marts og april 2024. Kommissionens pakke ventes desuden at indeholde en rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske regler. Endeligt ventes pakken at inkludere en horisontal meddelelse, der opsummerer pakkens budskaber.

Pakken ventes efter præsentationen på ECOFIN 21. juni 2024 at blive behandlet på ECOFIN 16. juli 2024, hvor Rådet bl.a. ventes at vedtage landespecifikke anbefalinger.

Regeringen ventes at kunne notere sig Kommissionens præsentation af pakken på ECOFIN 21. juni 2024. Regeringens holdning til pakken vil blive fastlagt efter offentliggørelsen af pakken og forud for ECOFIN 16. juli 2024.

2. Baggrund

Kommissionen ventes 19. juni 2024 at offentliggøre en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU. Pakken ventes bl.a. at indeholde Kommissionens udkast til Rådets landespecifikke anbefalinger samt Kommissionens landerapporter, konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer, rapport vedr. EU-landenes offentlige finanser og en horisontal meddelelse om pakkens overordnede budskaber.

Kommissionens pakke offentliggøres normalvis i slutningen af maj mhp. substansbehandling og godkendelse af landespecifikke anbefalinger på ECOFIN i juni. I år offentliggøres pakken senere pga. Europaparlamentsvalget 6.-9. juni 2024, hvorfor der på ECOFIN 21. juni 2024 blot ventes en indledende præsentation af anbefalingerne. Rådets godkendelse af anbefalingerne ventes i år at finde sted på ECOFIN 16. juli 2024.

Økonomiministeriet

Landespecifikke anbefalinger

Som led i det europæiske semester fremlægger Kommissionen hvert år udkast til landespecifikke anbefalinger vedr. EU-landenes økonomisk-politiske udfordringer, som hvert land bør efterleve i løbet af det følgende år.

Anbefalingerne vedrører traditionelt EU-landenes finans- og strukturpolitikker, herunder fx håndteringen af for store offentlige underskud og arbejdsmarkedspolitikker, men har de seneste år også vedrørt investeringer, herunder bl.a. behovet for investeringer i grøn omstilling. Anbefalingerne til lande, der vurderes at opleve makroøkonomiske ubalancer, vil også adressere disse ubalancer. Anbefalingerne vil derudover bl.a. også vedrøre samfundsøkonomiske aspekter af mere værdipolitiske spørgsmål, herunder retsstatsprincippet samt kampen mod skatteundgåelse og korruption.

De landespecifikke anbefalinger er ikke af bindende karakter, men har de seneste år generelt fået større betydning. Anbefalingerne vil være med til at sætte retning for de reformer og investeringer, som EU-landene skal inkludere i deres mellemfristede planer under de nye finanspolitiske regler, herunder de tiltag, der - under betingelse af generelt at styrke det pågældende lands økonomi - kan medføre mere fleksible krav til finanspolitikken på kort sigt⁹. Dertil kommer, at en af de centrale betingelser for, at EU-landene kan få adgang til udbetalinger under genopretningsfaciliteten er, at de pågældende lande gennemfører tiltag, der adresserer deres respektive landespecifikke anbefalinger.

Landerapporter og konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer

Landerapporterne ventes bl.a. at indeholde Kommissionens vurdering af den økonomiske situation i de respektive lande og de ifølge Kommissionen mest presserende reformudfordringer, som ikke håndteres direkte i landenes genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten. Landerapporterne er dermed med til at give indblik i de vurderinger, der ligger til grund for Kommissionens konkrete landeanbefalinger.

Kommissionen vil ligeledes som led i EU's samarbejde om makroøkonomiske ubalancer (makroubalanceproceduren) offentliggøre sine konklusioner vedr. makroøkonomiske ubalancer i EU-landene. Konklusionerne tager udgangspunkt i Kommissionens dybdegående analyser fra marts og april 2024, som undersøger ubalancer i de 12 lande udpeget i varslingsrapporten 2024 fra november 2023¹⁰.

⁹ Under EU's nye finanspolitiske regler, som trådte i kraft 30. april 2024, skal EU-landene indlevere mellemfristede planer for deres finans- og strukturpolitikker. Planerne skal bl.a. indeholde reformer og investeringer, der pba. en anmodning fra et land kan give de pågældende lande en længere tilpasningsperiode, inden gæld over 60 pct. af BNP skal begynde at falde, hvis reformerne og investeringer som generel regel samlet set bidrager til at styrke bl.a. væksten og den finanspolitiske holdbarhed.

¹⁰ Cypern, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Italien, Ungarn, Nederlandene, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Spanien og Sverige.

Økonomiministeriet

Horisontal meddelelse om den overordnede håndtering af EU-landenes finanspolitik og de finanspolitiske regler

Kommissionen ventes også at offentliggøre en horisontal meddelelse, der bl.a. opsummerer landeanbefalingerne og mulige horisontale temaer i landerapporterne. Meddelelsen vil muligvis også gøre status for EU-landenes finanspolitik og implementeringen af de finanspolitiske regler i 2024.

Rapport om EU-landenes offentlige finanser

Som en del af pakken ventes Kommissionen også at offentliggøre en rapport om EU-landenes efterlevelse af de fælles finanspolitiske regler. Traktatens artikel 126.3 (TEUF) fastslår, at Kommissionen skal offentliggøre en rapport om et EU-land, hvis det pågældende land vurderes ikke at efterleve de fælles finanspolitiske regler. Det gælder traktatens kriterier vedrørende offentlig gæld (gælden må højst udgøre 60 pct. af BNP eller skal reduceres tilstrækkeligt hurtigt, hvis den overskrider 60 pct. af BNP) og faktiske underskud (det faktiske underskud må højst udgøre 3 pct. af BNP) i et givent år.

I rapporten skal der foretages en helhedsvurdering af de pågældende landes manglende efterlevelse af kriterierne vedr. underskud og gæld, og om der bør træffes beslutning om eksistens af uforholdsmæssigt store underskud og tildeles en henstilling om korrektion af disse underskud på et senere tidspunkt, jf. afsnit om videre proces og hjemmel nedenfor. Vurderingen handler bl.a. om, hvorvidt en overskridelse af underskudsgrænsen er *lille, midlertidig* og *exceptionel*, samt hvorvidt gæld over 60 pct. af BNP reduceres tilstrækkeligt hurtigt. Dertil inddrages en række relevante faktorer, bl.a. vedr. landenes finanspolitiske holdbarhed og den økonomiske situation.

Videre proces og hjemmel

De landespecifikke anbefalinger ventes substansbehandlet og godkendt af ECOFIN 16. juli 2024.

Pba. Kommissionens vurderinger i rapporten om efterlevelse af de finanspolitiske regler ventes Kommissionen senere at stille forslag til rådsbeslutninger om, hvorvidt der er lande, der overskrider kriteriet vedr. faktiske underskud. Rådet ventes pba. af Kommissionens forslag at træffe beslutninger om eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud ifm. ECOFIN 16. juli 2024. Efterfølgende vil Rådet pba. af anbefalinger fra Kommissionen skulle vedtage henstillinger til de pågældende lande om finanspolitiske tilpasninger mhp. at bringe underskuddene under 3 pct. af BNP inden for en given frist. Rådets henstillinger ventes dog først vedtaget i efteråret 2024, så henstillingerne kan tage højde for EU-landenes mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, der ventes afleveret i efteråret 2024 mhp. vurdering af Kommissionen og godkendelse af Rådet¹¹. Se Tabel 1 for forventet procedure for tildeling af henstillinger i 2024.

¹¹ Normalt træffes rådsbeslutninger vedr. manglende efterlevelse af underskuds- eller gældskriteriet og beslutninger om tilhørende henstillinger på samme tid, men som noget

Økonomiministeriet

Det er endnu uvist, hvordan processen for tildeling af eventuelle henstillinger vedr. kriteriet om bruttogæld vil se ud. De nye finanspolitiske regler indebærer, at vurderinger af gældskriteriets bestemmelse om tilstrækkeligt faldende gæld (i lande med gæld over 60 pct. af BNP) afhænger af, om landene overholder udgiftsstierne i deres respektive nationale mellemfristede planer i efteråret 2024¹².

Forslag under Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del (herunder tildeling af henstillinger) har hjemmel i TEUF artikel 126.

Tabel 2 Forventet procedure for tildeling af henstillinger i 2024

TFEU Artikel	Kommissionens ventede tidsplan	Beskrivelse
126.3	19. juni 2024	Kommissionen ventes at offentliggøre en rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske reglers kriterier vedrørende faktiske underskud og offentlig gæld.
126.3	21. juni 2024	Kommissionens rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske reglers kriterier vedr. faktiske underskud og gæld ventes præsenteret på ECOFIN.
126.4	Primo juli 2024	Den økonomiske og finansielle komité (EFC) ventes at afgive sin udtalelse om Kommissionens rapport.
126.5	Primo juli 2024	Kommissionen ventes at stille forslag til rådsbeslutninger om eksistensen af uforholdsmæssigt store underskud.
126.6	16. juli 2024, ECOFIN	Rådet ventes på ECOFIN at træffe beslutninger om hvorvidt der eksisterer uforholdsmæssigt store underskud i de pågældende lande. Rådet skal tage udtalelser fra de respektive lande i betragtning under denne beslutning i henhold til 126.6.
126.7	November 2024	Rådet ventes pba. Kommissionens anbefaling at vedtage henstillinger til de pågældende lande om finanspolitiske tilpasninger mhp. at bringe underskuddet under traktatgrænsen på 3 pct. af BNP inden for en given frist.

3. Formål og indhold

Kommissionen ventes på ECOFIN 21. juni 2024 at præsentere sin pakke vedr. det europæiske semester af 19. juni 2024.

Det nærmere indhold af Kommissionens pakke kendes ikke på nuværende tidspunkt, men udkastet til landespecifikke anbefalinger ventes at afspejle en række horisontale temaer, herunder temaerne i Kommissionens strategi for bæredygtig vækst, hvori hovedprioriteterne er makroøkonomisk stabilitet,

ekstraordinært for 2024 ventes Kommissionen at lægge op til, at de disse beslutninger skal træffes på forskellige tidspunkter, hhv. på ECOFIN 16. juli og et senere ECOFIN i efteråret 2024. Kommissionens beslutning begrundes med, at henstillingerne skal kunne tage højde for EU-landenes mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, der først ventes indleveret i efteråret 2024.

¹² De nye finanspolitiske regler indebærer, at EU-landene skal fremlægge en mellemfristet plan med en sti for de offentlige nettoudgifter. Stien for nettoudgifterne skal sikre, at gæld over 60 pct. af BNP falder efter en 4-7 årig tilpasningsperiode. Nettoudgifterne defineres i denne sammenhæng som de faktiske offentlige udgifter korrigeret for hhv. indtægtsforøgende og -reducerende tiltag og fratrukket renteudgifter, engangsudgifter, cykliske ledighedsudgifter, udgifter fuldt finansieret af EU-fonde samt udgifter til national medfinansiering af visse EU-programmer.

Økonomiministeriet

bæredygtighed, produktivitet og social retfærdighed. Det forventes på den baggrund, at anbefalingerne bl.a. vil fokusere på EU-landenes finans- og strukturpolitik i 2024-2025, herunder i lyset af de nye finanspolitiske regler, samt EU-landenes energipolitik og tiltag ift. grøn omstilling. Anbefalingerne til eurolandene vil generelt også afspejle anbefalingerne til euroområdet som helhed, som blev godkendt på ECOFIN 16. januar 2024. I anbefalingerne til euroområdet som helhed anbefales eurolandene bl.a. at føre tilbageholdende finanspolitik.

Foruden ovennævnte generelle temaer ventes Kommissionens udkast til landeanbefalinger også at fokusere på specifikke økonomiske udfordringer i de enkelte lande, herunder udfordringer identificeret i Kommissionen landerapporter og konklusioner om makroøkonomiske ubalancer.

Landerapporterne ventes at indeholde kapitler med Kommissionens vurdering af hhv. 1) den økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation, 2) implementeringen af reformer og investeringer i relation til EU-programmer (bl.a. genopretningsplanerne), samt 3) reformprioriteter/udfordringer fremadrettet.

Kommissionens konklusioner om ubalancer vil følge op på de dybdegående analyser, der bl.a. vedrører de analyserede landes udfordringer relateret til privat og offentlig gæld, betalingsbalancer, banksektoren og huspriser.

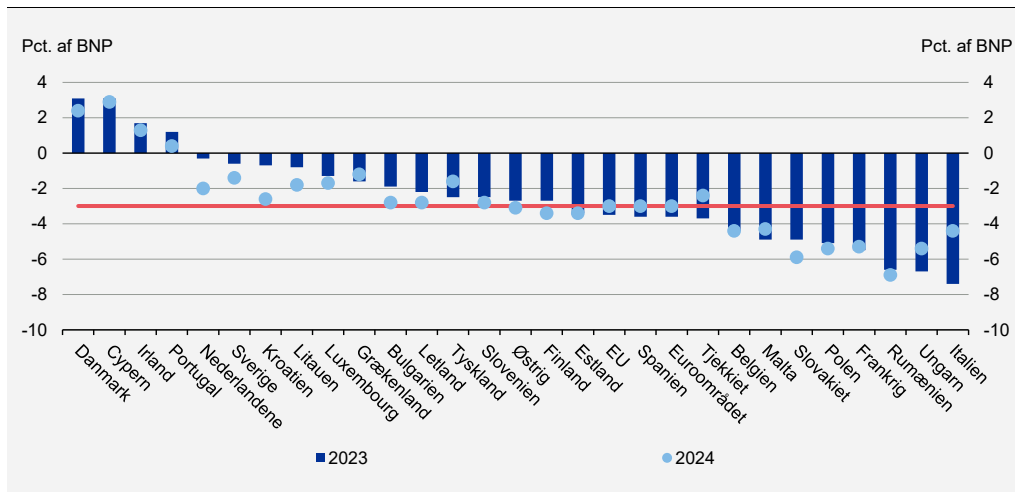
Kommissionens rapport om de offentlige finanser i relation til Stabilitets- og Vækstpagtens grænser for underskud og gæld ventes baseret på Kommissionens forårsprognose, offentliggjort 15. maj 2024, samt landenes indberetninger om offentlige finanser for 2023.

Rapporten ventes således for det første at omfatte lande, der har faktiske eller skønnede underskud over 3 pct. af BNP i 2023 og/eller 2024. I alt 11 EU-lande har indberettet underskud, der oversteg 3 pct. af BNP i 2023, *jf. figur 1*: Belgien, Tjekkiet, Estland, Spanien, Frankrig, Italien, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet og Ungarn. Samtidig skønnes 11 lande i Kommissionens forårsprognose at få faktiske underskud over 3 pct. af BNP i 2024: Belgien, Estland, Finland, Frankrig, Italien, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Ungarn og Østrig.

Rapporten ventes for det andet at omfatte lande med bruttogæld over 60 pct. af BNP i 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose vurderes følgende landes bruttogæld at overstige 60 pct. af BNP i 2023, *jf. figur 2*: Belgien, Cypern, Finland, Frankrig, Grækenland, Italien, Kroatien, Portugal, Slovenien, Spanien, Tyskland, Ungarn og Østrig. Kommissionen vil vurdere EU-landene ift. gældskriteriet i lyset af de nye finanspolitiske regler, jf. baggrundsafsnittet.

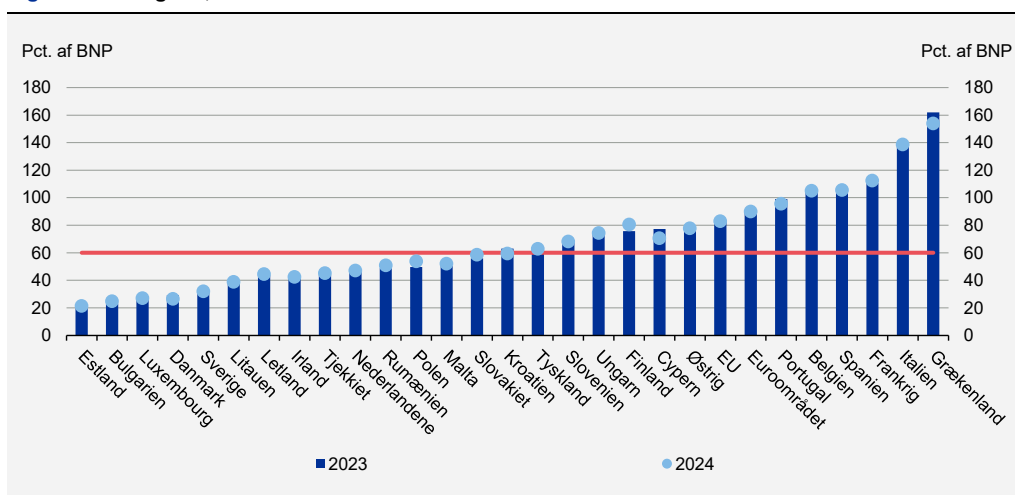

Figur 2 Faktisk saldo, EU-lande i 2023 og 2024 (skønnet)

Anm.: Rød streg angiver de finanspolitiske reglers grænse for faktiske underskud på -3 pct. af BNP
Kilde: Kommissionens forårsprognose 2024.

Figur 3 Bruttogæld, EU-lande

Anm.: Rød streg angiver de finanspolitiske reglers grænse for offentlig bruttogæld på 60 pct. af BNP
Kilde: Kommissionens forårsprognose 2024.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester 2024.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester og samarbejdet om finanspolitik ventes ikke i sig selv at have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Det makroøkonomiske samarbejde og overvågning under det europæiske semester vil kunne have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU-landene.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage Kommissionens præsentation af Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester til efterretning. Det er uklart, hvordan EU-landene vil forholde sig til indholdet i Kommissionens pakke, herunder de landespecifikke anbefalinger og vurderinger vedr. EU-landenes offentlige finanser.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ventes man at kunne tage præsentationen af Kommissionens pakke vedrørende det europæiske semester for 2024 til efterretning.

Regeringen vil fastlægge sin nærmere holdning til pakken, herunder de landespecifikke anbefalinger, forud for ECOFIN 16. juli, hvor pakken ventes behandlet og landeanbefalingerne vedtaget.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester af 19. juni 2024 har ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 4: Økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 21. juni 2024 ventes igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne ventes blandt andet at fokusere på Ukraines økonomiske situation og den internationale finansielle støtte til Ukraine, herunder status for EU's Ukraine-facilitet og Ukraine-planen. Der ventes også drøftelse af anvendelsen af de ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine og evt. økonomiske aspekter af EU's sanktioner mod Rusland.

Regeringen finder det vigtigt, at EU indtager en ledende rolle ift. økonomisk assistance til Ukraine på kort sigt og ift. genopbygning på lang sigt. Regeringen har støttet forslaget om at anvende de ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske aktiver til støtte for Ukraine.

2. Baggrund

ECOFIN har løbende drøftet de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine på rådsmøderne siden krigens start i februar 2022. Drøftelserne har dækket en række forskellige emner, herunder de økonomiske udsigter for EU-landene og Ukraine, den internationale finansielle støtte til Ukraine samt aspekter af EU's sanktioner mod Rusland. Der henvises generelt til tidligere samlenotater om økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine – senest forud for ECOFIN 14. maj 2024.

3. Formål og indhold

ECOFIN 21. juni 2024 ventes igen at drøfte økonomiske og finansielle aspekter af Ruslands invasion af Ukraine. Drøftelserne vil bl.a. kunne berøre:

- EU's og den øvrige internationale finansielle støtte til Ukraine
- Immobiliserede russiske centralbankaktiver
- EU's sanktioner mod Rusland
- De økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig mod Ukraine

Det er muligt, at ECOFIN vil gøre status på implementeringen af Ukraine-faciliteten, herunder Ukraines arbejde med Ukraine-planen og EU's udbetalinger til Ukraine. Der kan også blive en drøftelse af anvendelsen af indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine samt økonomiske aspekter af sanktionerne mod Rusland. Derudover kan drøftelserne mere overordnet komme ind på Ukraines økonomiske situation og forventningerne til det fremtidige finansieringsbehov.

Økonomiministeriet

Ukraine-faciliteten

For at sikre en forudsigelig og stabil finansiel assistance til Ukraine har EU som led i revisionen af den flerårige finansielle ramme (MFF) etableret en Ukraine-facilitet. Ukraine-faciliteten skal yde støtte til landets genopretning, genopbygning og modernisering med henblik på et fremtidigt EU-medlemskab. Støtten vil tage form af lån og tilskud på i alt 50 mia. euro i perioden 2024-2027 fordelt på 33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud. Lånene under faciliteten finansieres ved udstedelse af EU-obligationer og garanteres via EU-budgettets såkaldte *headroom*, dvs. margen mellem EU's betalings- og indtægtsloft.

Der er i perioden januar-maj 2024 ydet bro- og præfinansiering på samlet 7,9 mia. euro under Ukraine-faciliteten. Rådets godkendelse af Ukraine-planen i maj 2024 indebærer, at de faste kvartalsvise udbetalinger herefter påbegyndes fra 3. kvartal 2024 betinget af, at Ukraine efterlever aftalte reformmål. Udbetalingerne gennem Ukraine-faciliteten ventes samlet set at nå ca. 16 mia. euro i 2024.

Ukraine-planen er et omfattende reformprogram, der skitserer reformer og investeringer, som myndighederne vil udføre i perioden 2024-2027 sammen med en tidslinje for implementeringen af planen. Reformerne omfatter blandt andet offentlig forvaltning, retsvæsenet, anti-korruption, det finansielle system, uddannelse, erhvervslivets rammevilkår og regional udvikling. Derudover lægges der op til væsentlige reformer og investeringer relateret til energiforsyning, grøn omstilling, landbrug, miljøbeskyttelse og digitalisering. Planen afspejler Ukraines ønske om at nærme sig det indre marked og har blandt andet til hensigt at udvikle landet i tiltagende overensstemmelse med EU's regler, standarder og værdier.

Immobiliserede russiske centralbankaktiver

Den 21. maj 2024 godkendte Rådet, at ekstraordinære indtægter fra immobiliserede russiske aktiver, som optjenes efter 15. februar 2024 skal gå til at støtte Ukraine. Det drejer sig om indtægter fra russiske centralbankaktiver og reserver, som ifølge EU's sanktioner er omfattet af transaktionsforbud, og hvoraf mere end to tredjedele befinder sig i værdipapircentraler i EU. Når værdipapircentralerne placerer midlerne i sikre værdipapirer mhp. at bevare værdien af hovedstolen, genereres indtægter. Indtægterne forventes i 2024 og efterfølgende at nå 2,5-3,0 mia. euro årligt, som ifølge forslaget fortrinsvis skal gå til indkøb af militært udstyr gennem den Europæiske Fredsfacilitet (EPF), mens en mindre del vil gå til yderligere finansiel støtte gennem Ukraine-faciliteten. Fordelingen af midlerne vil dog være genstand for årlig revision og kan derfor løbende tilpasses Ukraines behov. Den første udbetaling til Ukraine ventes i juli 2024, hvorefter udbetalingerne forsætter i halvårlige rater, indtil de ekstraordinære indtægter fra aktiverne ophører. Der pågår drøftelser i G7-regi om en løsning, hvor støtten til Ukraine fremrykkes ved fx at konstruere et

Økonomiministeriet

finansielt instrument baseret på fremtidige indtægter fra aktiverne.¹³ Det forventes blandt andet at blive et tema på G7-topmødet i Apulia 13.-15. juni 2024.

EU's sanktioner mod Rusland

EU har vedtaget i alt 13 sanktionspakker siden 2022 som reaktion på Ruslands invasion af Ukraine. Den seneste sanktionspakke, der blev vedtaget 23. februar 2024, havde blandt andet fokus på individuelle sanktioner mod individer og virksomheder og indeholder desuden nye restriktioner på eksport til Rusland. Der arbejdes i EU på en ny sanktionspakke, som ventes at blive vedtaget inden længe. Den 14. sanktionspakke ventes at indeholde substantielle tiltag med fokus på sektorsanktioner. Sideløbende er der fortsat stort fokus på at sikre, at sanktionerne har den størst mulige effekt. Det indebærer modarbejdelse af russiske forsøg på omgåelse af sanktioner gennem tredjelande som fx Belarus.

EU's sanktioner omfatter blandt andet vidtgående restriktioner rettet mod russiske finansielle institutioner. Det gælder eksempelvis forbud mod transaktioner med den russiske centralbank, hvilket begrænser centralbankens adgang til sine valutareserver. Der er desuden indført fuldt transaktionsforbud mod udvalgte russiske banker, og en række af de største russiske banker, herunder Ruslands største bank Sberbank, er blevet udelukket fra det internationale betalingsformidlingssystem SWIFT.

Sanktionerne indeholder også betydelige handelsrestriktioner såsom restriktioner på eksport af avanceret teknologi til Rusland og forbud mod import af russisk råolie og raffinerede olieprodukter med få begrænsede undtagelser.

De økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands krig mod Ukraine

Kommissionen og IMF vurderer generelt, at Ruslands krig mod Ukraine har væsentlige negative effekter på verdenshandlen og den globale økonomiske aktivitet. På længere sigt kan en tiltagende geopolitisk og geoøkonomisk fragmentering som følge af krigen påvirke den globale økonomiske vækst negativt. Kommissionen vurderer, at det især er på råvare- og energimarkederne, at fragmenteringen kommer til udtryk. Det sker blandt andet gennem større prisudsving, som også på den korte bane indebærer betydelige risici for den globale økonomi. Ruslands krig mod Ukraine vurderes dermed at have negativ betydning for EU-landenes økonomier gennem fx højere energipriser og større usikkerhed. Det afspejles blandt andet i EU's forholdsvis svage vækstudsigter i år og næste år, *jf. tabel 1*.

¹³ Jf. kommuniké fra mødet mellem G7's finansministre og centralbankchefer i Stresa 23.-25. maj 2024.

Økonomiministeriet

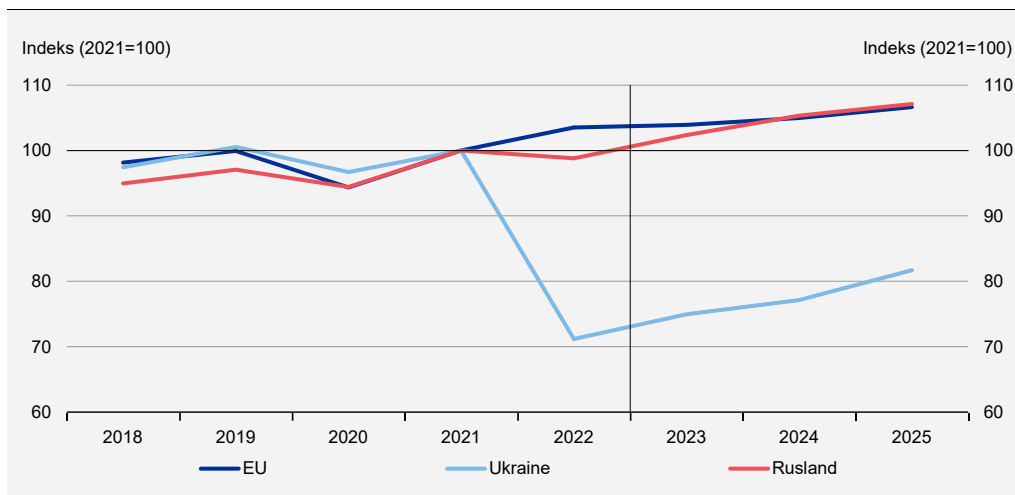
Tablet 3 Forventning om afdæmpet vækst i EU i 2024 og 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Realvækst i BNP, pct.					
EU	6,0	3,5	0,4	1,0	1,6
Kina	8,5	3,0	5,2	4,8	4,6
Rusland	5,9	-1,2	3,6	2,9	1,7
Ukraine	3,4	-28,8	5,3	2,9	5,9
USA	5,8	1,9	2,5	2,4	2,1

Anm.: Tabellen viser Kommissionens seneste prognose. Talgrundlaget kan afvige på tværs af Kommissionens og IMF's prognoser.
Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2024.

Ruslands krig har dog især store negative økonomiske konsekvenser for Ukraine, herunder for Ukraines offentlige finanser, *jf. figur 1 og tabel 2*. Ukraine er derfor fortsat afhængig af omfattende støtte fra internationale partnere. Den seneste amerikanske hjælpepakke vedtaget i april 2024 indeholder, udover betydelig militær støtte, finansiel assistance i form af lån svarende til omkring 7,4 mia. euro. Den amerikanske støtte ventes blandt andet sammen med EU's finansielle støtte og IMF's Ukraine-program at kunne dække størstedelen af Ukraines finansieringsgab i 2024. Dermed forventes den internationale støtte i år at være tilstrækkelig ift. at undgå monetær finansiering, men Kommissionen vurderer, at der fortsat er et udækket finansieringsbehov i 2025.

Figur 4 Krigen har store negative konsekvenser for den ukrainske økonomi

Anm.: Udvikling i realt BNP. Værdier efter strengen er Kommissionens seneste skøn for 2023-2025. Indeks 2021=100.
Kilde: Kommissionens forårsprognose, maj 2024.

Tabel 4 Ukraine – økonomiske nøgletal

	2021	2022	2023	2024	2025
Realvækst i BNP (pct.)	3,4	-29,1	5,0	3,2	6,5
Inflation (pct.)	9,4	20,2	12,9	6,4	7,6
Ledighed (pct. af arbejdsstyrken)	9,9	24,5	19,1	14,5	13,8
Offentlig saldo (pct. af BNP)	-4,0	-15,7	-19,7	-13,7	-7,3
Offentlig gæld (pct. af BNP)	48,9	78,4	82,9	94,0	96,7
Betalingsbalance ¹⁾ (pct. af BNP)	-1,9	5,0	-5,5	-5,7	-8,2

Anm.: Tabellen viser IMF's seneste prognose. Talgrundlaget kan afvige på tværs af Kommissionens og IMF's prognoser

Kilde: IMF's *World Economic Outlook*, april 2024.

1) Betalingsbalancens løbende poster.

Rusland har forvoldt den ukrainske økonomi omfattende og langsigtede skader som følge af blandt andet betydelige ødelæggelser af infrastruktur og produktionskapacitet. Det vurderes således, at de direkte ødelæggelser som følge af krigen frem til 31. december 2023 har nået over 140 mia. euro, mens en fuldstændig genopretning og genopbygning af Ukraine vurderes at kræve mere end 450 mia. euro fordelt over en tiårig periode.¹⁴

Den russiske økonomi er ifølge Kommissionen og IMF ikke i nær samme omfang ramt af krigens konsekvenser. En markant stigning i det offentlige forbrug og omstillingen til krigsøkonomi har blandt andet været med til at holde hånden under aktiviteten i økonomien på trods af internationale sanktioner, mens arbejdsløsheden er faldet til et historisk lavt niveau. Det aktuelt høje kapacitetspres og en tiltagende mangel på arbejdskraft ventes dog at medføre en vækstafmatning i de kommende år, og krigsindustriens træk på økonomiens ressourcer forventes sammen med internationale sanktioner især på længere sigt at lægge en dæmper på Ruslands produktivitetsudvikling og vækstpotentiale.¹⁵

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Etableringen af Ukraine-faciliteten har statsfinansielle konsekvenser i Danmark gennem det danske EU-bidrag. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's samlede

¹⁴ Ifølge seneste *Rapid Damage Needs Assessment* (RDNA3) fra februar 2024. Rapporten er udarbejdet i samarbejde mellem Verdensbanken, EU, FN og de ukrainske myndigheder.

¹⁵ Se fx seneste prognose for den russiske økonomi (marts 2024) fra The Bank of Finland Institute for Emerging Economies (BOFIT).

Økonomiministeriet

budget. Den ikke tilbagebetalingspligtige støtte under Ukraine-faciliteten udgør i alt 17 mia. euro svarende til omkring 127 mia. kr., hvoraf Danmarks finansieringsandel udgør ca. 2,5 mia. kr.

Stigningen i det danske EU-bidrag var forudsat ved tiltrædelsen af forordningen om Ukraine-faciliteten. Med godkendelsen af Ukraine-planen er der fastsat en fordeling mellem låne- og tilskudsstøtte, ligesom en indikativ udbetalingsplan er fastsat, idet denne dog er betinget af, at der afsættes midler i den årlige budgetprocedure.

Det bemærkes, at ifølge Kommissionen forventes størstedelen af udgifterne til Ukraine-faciliteten at kunne opgøres som udviklingsbistand i henhold til OECD's regler.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at lægge vægt på vigtigheden af samarbejde og koordination på tværs af EU-landene for at imødegå konsekvenserne af krigen.

Der er bred enighed blandt EU-landene om vigtigheden af, at EU yder finansiel assistance til Ukraine på kort og lang sigt.

Der er desuden enighed i EU ift. arbejdet med at anvende indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt, at EU-landene løbende drøfter konsekvenserne af Ruslands invasion af Ukraine.

Regeringen støtter, at EU indtager en ledende rolle ift. finansiel assistance til Ukraine på kort sigt og ift. genopbygning på lang sigt.

Regeringen har støttet forslaget om, at EU anvender indtægter fra immobiliserede russiske centralbankaktiver til at støtte Ukraine. Regeringen bakker op om, at immobiliserede aktiver ikke frigives til Rusland, førend Rusland har ydet krigsskadeerstatning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sagen vedr. de økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, herunder senest til orientering 8. maj 2024 forud for ECOFIN 14. maj 2024. Samlenotat om Ukraine-faciliteten til forelæggelse af forhandlingsoplæg i

Økonomiministeriet

Folketingets Europaudvalg 29. september 2023 er oversendt 21. september 2023.